

Voorlopige agenda van de commissie Onderwijs en Welzijn van 11 april 2007

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Onderwijs en Welzijn

Datum: woensdag 11 april 2007
Aanvang: 20:00 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: E. Eikenaar
Griffier: N. Krouwel

A. A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Mededelingen voorzitter / portefeuillehouders

A.2. Vaststelling agenda

[Agenda raadsclie. Onderwijs en Welzijn 11 april 2007](#) (pdf)

[Verslag raadsclie. Onderwijs en Welzijn 11 april 2007](#) (pdf)

A.3. Rondvraag

B. B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Collegebrief inzake Nieuwe invulling schoolmaatschappelijk werk

deel commissie openbaar onderwijs

B.1. Collegebesluit Startnotitie Openbaar Onderwijs

[Raadsvoorstel - Startnotitie Openbaar Onderwijs](#) (pdf)

B.2. Schoolbestuurlijk jaarverslag 2005-2006

[Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006](#)
(pdf)

C. C. HUISHOUELIJK DEEL

C.1. Vaststelling Lange-termijnagenda en lijst moties en toezeggingen

C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

C.3. Vaststelling verslag d.d. 21 maart 2007

Agenda raadsce. Onderwijs en Welzijn 11 april 2007

RAADSCOMMISSIE ONDERWIJS EN WELZIJN

Agenda: O&W nr. 04/07
Datum: 11 april 2007
Tijd: 20:00-22:30 uur
Plaats: Oude raadzaal
Voorzitter: dhr. D. Jager
Commissiegriffier: dhr. N. Krouwel ☎ 367 7689
E-mail: niels.krouwel@griffie.groningen.nl

A. ALGEMEEN DEEL

- A.1. Mededelingen voorzitter / portefeuillehouders
- A.2. Vaststelling agenda
- A.3. Rondvraag

B. INHOUDELIJK DEEL

- B.1. Collegebrief inzake *Nieuwe invulling schoolmaatschappelijk werk*

deel commissie openbaar onderwijs

- B.1. Collegebesluit *Startnotitie Openbaar Onderwijs*
- B.2. Schoolbestuurlijk jaarverslag 2005-2006

C. HUISHOUDELIJK DEEL

- C.1. Vaststelling Lange-termijnagenda en lijst moties en toezeggingen
- C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname
- C.3. Vaststelling verslag d.d. 21 maart 2007

Verslag raadsce. Onderwijs en Welzijn 11 april 2007

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING ONDERWIJS EN WELZIJN

OW nr.: 04/07

Datum: 11 april 2007

Plaats: Oude raadzaal

Tijd: 20:00-22:00 uur

Aanwezig: dhr. E. Eikenaar (plv. voorzitter), mw. J. Kinds (PvdA), mw. K.A. Hazewinkel (PvdA), dhr. H.F.B. van der Heijdt (PvdA), dhr. S.W. Telgt (PvdA), dhr. J.W. Schaaf (SP), mw. H. Rademaker (SP), dhr. J. Evenhuis (VVD), mw. A. Postma (GL), dhr. J.P.T. Klijnsma (GL), dhr. B.H. Koops (CDA), mw. I.M. Jongman-Mollema (CU), dhr. F. van Leeuwen (S&S), dhr. P.J.R. van der Wilt (D66), dhr. P.W.G. Verschuren (wethouder), dhr. J.J. Dijkstra (wethouder), mw. J.C.M. van Schie (wethouder), mw. J.A. Visscher (wethouder), dhr. D.H. Vrieling (griffier), dhr. N. Krouwel (commissiegriffier).

Afwezig: mw. H.J. van Mameren (VVD), mw. A.J. Vos (PvdA), dhr. J. Bolhuis (Stadspartij), dhr. G.J. Spieker (Stadspartij), dhr. D. Jager (VVD).

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

De Voorzitter deelt mee dat er een bijeenkomst in de Oosterpoort is op 17 april. Aan het einde van de vergadering is op verzoek van wethouder van Schie een besloten deel. Na de rondvraag is er ruimte voor vragen inzake de Lange termijn-agenda.

Wethouder Dijkstra meldt dat woensdag a.s. het besluit van het college inzake het muziekcentrum ter kennis wordt gebracht aan de raad.

Wethouder Verschuren meldt dat de provincie mee financiert bij het huiskamerproject voor AMA's. De uitwerkingsnota 'Bruggen slaan' is pas in juni gereed.

Wethouder Visscher deelt mee dat de evaluatie van de persoonlijke herstelplannen in juni aan de commissie kan worden voorgelegd. Er is door het rijk een onderzoeksopdracht verstrekt inzake de budgetverdeling maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid. De VNG vraagt te reageren op het voorstel. College is niet enthousiast en zal dit in VNG verband en via de G27 laten blijken.

Dhr. Koops wil graag het besluit inzake het muziekcentrum naar de raad van 25 april.

De Voorzitter stelt vast dat de commissie hiermee akkoord gaat.

Mevr. Kinds vraagt of het zinvol is dat fracties hub collega's in de kamer benaderen inzake de budgetverdeling maatschappelijke opvang en verslavingsbeleid.

Wethouder Visscher geeft aan dat dit zinvol is. De wethouder zegt toe de commissie kort te informeren over deze kwestie.

Dhr. Klijnsma vraagt om het rapport dat het muziekcentrum beoordeeld.

Wethouder Dijkstra zegt toe dit rapport zo snel mogelijk aan de raad voor te leggen.

A.2. Vaststelling agenda

De Voorzitter stelt de agenda ongewijzigd vast.

A.3. Rondvraag

Mevr. Hazewinkel vraagt of het college benaderd is door New Attraction en wat de wethouder hieraan gaat doen.

Dhr. Telgt vraagt naar de stand van zaken van het toezicht bij de Kraijcek playground in de Hoogte.

Dhr. Klijnsma vraagt of alle kinderen van asielzoekers dezelfde uitkeringen krijgen en of de overhead een eenmalige kostenpost was.

Dhr. van Leeuwen vraagt of er roosterproblemen zijn of gaan ontstaan bij de uitwisseling van gebruik van de HIS Topsportal en de sporthal Selwerd.

Mevr. Jongman wil de evaluatie 'gezonde veilige school' gaan agenderen. De CU vraagt hoever het met de evaluatie staat.

Verslag raadsce. Onderwijs en Welzijn 11 april 2007

Dhr. Schaaf vraagt naar de stand van zaken van het onderzoek naar het natuurmuseum. De SP vraagt naar de stand van zaken rond het initiatiefvoorstel inzake de straatfeesten, de SP wil graag duidelijkheid naar bewonersorganisaties.

Wethouder Dijkstra is niet rechtstreeks benaderd, wel gereageerd. Het college heeft vanuit het budget minderheden € 15.000 extra beschikbaar gesteld aan New Attraction.

Wethouder Verschuren geeft aan dat de regeling eenvoudiger is gemaakt. Elk kind dat onder de regeling valt krijgt hetzelfde bedrag. De wethouder zegt toe de commissie schriftelijk te informeren over de afspraken en de hoogte van de uitvoeringskosten van INLIA.

Wethouder van Schie komt schriftelijk terug op de vraag over de eventuele roosterproblemen. De verwachting is dat in juni de evaluatie van de 'gezonde veilige school' gereed is. Het college heeft geconstateerd dat rond besturen in de Hoogte problemen zijn. Het college gaat daar een extra inspanning plegen. De wethouder komt aan het einde van de vergadering terug op de vraag over het natuurmuseum.

Wethouder Visscher komt schriftelijk terug op de vraag over de straatfeestcheques.

De Voorzitter stelt vast dat de CU de evaluatie inzake 'gezonde veilige school' wil agenderen voor juni. CU levert discussiepunten.

A.4. Vaststelling Lange termijn-agenda en lijst van moties en toezeggingen

Mevr. Kinds ziet volwasseneducatie binnenkort graag op de LTA terug, daarin zijn nieuwe afspraken gemaakt. De PvdA wil weten wat de resultaten zijn na de nieuwe aanbestedingsronde. De collegebrief inzake ex-gedetineerden wil de PvdA graag agenderen.

Mevr. Jongman pleit voor behandeling in mei inzake sporthal de Wijert.

Wethouder van Schie hoopt in mei, uiterlijk juni het voorstel inzake sporthal de Wijert aan te leveren.

B.1. Collegebrief inzake Nieuwe invulling schoolmaatschappelijk werk

Mevr. Hazewinkel is tevreden met de opzet, maar vraagt of het mogelijk is met dat budget. Eigenlijk dezelfde situatie als op het moment dat de motie werd ingediend. De PvdA heeft zorgen voor het VMBO, want daar worden immers uren weggehaald.

Mevr. Postma kan zich grotendeels aansluiten. GroenLinks vindt het goed dat elke school nu gebruik kan maken van schoolmaatschappelijk werk en dat plus uren worden verdubbeld door het schoolbestuur, maar het gaat onevenredig ten koste van de VMBO scholen. Bovendien blijft het aantal uren beperkt. GroenLinks vindt dat VMBO scholen gecompenseerd zouden moeten worden. Het nettobedrag dat de gemeente uitgeeft is lager dan € 122.000. GroenLinks vraagt hoe en of dit voorstel is besproken met de schoolbesturen.

Mevr. Rademaker geeft de ambitie van de motie weer, brede invoering van het schoolmaatschappelijkwerk. Financiën zijn echter de richtlijn, niet de ambitie. De SP vraagt waarom die keuze is gemaakt. De gemeente zou een grotere financiële inspanning moeten leveren. De uren zouden niet op de VMBO scholen gesaneerd moeten worden, aangezien zij juist uren tekort komen. Vooral bij het VMBO ziet de SP graag een ruimhartige invulling van het aantal plusuren.

Dhr. Koops sluit zich aan bij de vorige sprekers. Het CDA is netals GroenLinks nieuwsgierig naar het overleg met de schoolbesturen. Het CDA vraagt om een indicatie voor de nodige financiële inspanning.

Dhr. Evenhuis sluit zich aan bij vorige sprekers

Dhr. van Leeuwen sluit zich aan bij het CDA.

Dhr. van der Wilt geeft aan dat de motie een kwaliteitsinjectie beoogt. Dat is volgens D66 hier niet het geval, hetzelfde budget wordt over meer scholen verdeeld. D66 vraagt wat nodig is om de kwaliteitsinjectie te geven. Op basis daarvan kan een besluit worden genomen.

Mevr. Jongman geeft aan dat de insteek, zoals bij de begroting geformuleerd, hetzelfde blijft. De CU vindt dat het nog wel verder mag gaan. De CU begrijpt niet hoe het breder trekken van het schoolmaatschappelijk werk met hetzelfde bedrag kan. De CU vindt dat er nog wel een uitgewerkt voorstel terug mag komen.

Verslag raadsclie. Onderwijs en Welzijn 11 april 2007

Wethouder van Schie geeft aan dat er overleg is geweest met de verschillende schoolbesturen. Het voorstel dat hier ligt is in het breed besturen overleg geaccordeerd. Tot twee jaar geleden betaalden de schoolbesturen een deel van de € 122.000, nu betaalt de gemeente dit bedrag volledig.

Het college is ervan uitgegaan dat met dit budget plus de verdubbling vanuit het schoolbestuur de ambitie t.a.v. de verbreding en kwaliteitsverbetering op het VMBO behaald zal worden. Bij doorrekening van dit voorstel blijkt dat een bepaalde verdeling van uren niet waargemaakt kan worden. De uitwerking van dit voorstel geeft niet het resultaat dat beoogd is.

De wethouder wil zich beraden over de vraag 'hoe nu verder'. De inschatting is dat er een extra bedrag van € 65.000 tot € 100.000 bij moet om de ambitie te halen.

Dhr. Koops acht in ieder geval noodzakelijk dat er een voorstel voor de start van het nieuwe schooljaar ligt.

Mevr. Hazewinkel is tevreden met dit verhaal. De PvdA wil bespreking voor de voorjaarsnota.

Mevr. Postma ziet dit graag volgende commissie terug.

De Voorzitter stelt vast dat het schoolmaatschappelijk werk opnieuw wordt geagendeerd voor de commissievergadering van 16 mei.

Deel openbaar onderwijs

Collegebesluit Startnotitie Openbaar Onderwijs / Schoolbestuurlijk jaarverslag 2005-2006

Mevr. Kinds vindt het goed dat er met alle betrokkenen is gesproken over de missie en visie van het openbaar onderwijs. Wat de PvdA is opgevallen tijdens de discussieavonden is: waardering voor de pluriformiteit van het onderwijs, de grenzen aan het inclusief onderwijs, dat voor tussendmiddag opvang ook schoolhuisvesting van belang is en de zorg. De PvdA wil extra discussie over het inclusief onderwijs, dat kan samen met een notitie over de zorgplicht. Bij de nota over de tussendmiddag opvang aandacht voor schoolhuisvestelijke zaken.

De PvdA wil een onderzoek naar de oorzaak dat steeds meer kinderen uit het primair openbaar onderwijs overgaan naar het bijzonder voortgezet onderwijs.

Het jaarverslag is teveel een uitvloeisel van het bestuursbureau en te weinig van de scholen. De PvdA wil een jaarverslag dat een uitvloeisel is van het beleidsplan en gedragen wordt door GMR en directies. PvdA ziet een ontwikkeling van steeds minder brede instroom en vraagt om een reactie van het college. Soepele overgang tussen schoolsoorten is nog steeds een zorgpunt. In het laatste jaar van het primair onderwijs zouden kinderen na de cito extra begeleiding moeten krijgen.

Het ziekteverzuim in het primair onderwijs (PO) is toegenomen, de PvdA wil graag de meest recente cijfers weten. De PvdA vraagt waarom het tegengaan van ziekteverzuim gekoppeld wordt aan ongewenste omgangsvormen. De PvdA vraagt om een aparte rapportage over 'opleiden op school', daarin aandacht voor: ervaringen, wie betaalt, doorstroom naar openbaar onderwijs. Daarnaast informatie over de onderwijshuisvesting inzake monumentale panden en rapportages inzake de schoolschoonmaak.

Dhr. Koops vraagt wat volgens de PvdA de oorzaak is van het ziekteverzuim.

Mevr. Kinds zegt daar regelmatig naar te hebben gevraagd en altijd over in gesprek te zijn geweest.

Dhr. Koops is van mening dat de startnotitie openbaar onderwijs niet een nota is die vooraf wordt voorgelegd. Het CDA vraagt om aandacht voor de ontwikkelingen in het passend onderwijs, het succes wordt op de schouders van leerkrachten gelegd. Wat betreft het jaarverslag sluit het CDA zich grotendeels aan bij de PvdA. Het CDA vraagt of er een relatie is tussen inclusief onderwijs en het ziekteverzuim. Zorgen over de lage deelname in het speciaal onderwijs. Complimenten voor het inzetten op competentie gerichte management, het CDA vraagt naar meetbare doelen. Het CDA vraagt naar de inhoud en werkwijze van de administratie pool. Complimenten voor de exploitatierekening. Tot slot vraagt het CDA naar de stand van zaken rond de ongewenste omgangsvormen en de verzuimanalyse van de ARBO.

Dhr. Evenhuis zal nadere opmerkingen over de startnotitie later geven, de notitie gaat het veld in. De VVD vindt het een sympathieke tekst, maar vol open deuren. De VVD vraagt naar de maatregelen ten aanzien van de kwaliteitszorg n.a.v. meetbare gegevens uit een artikel in de Elsevier.

Verslag raadsce. Onderwijs en Welzijn 11 april 2007

De VVD vraagt naar de interactie tussen scholen en de WMOO. De VVD heeft nog geen standpunt inzake de verzelfstandiging. Het ziekteverzuim in het primair onderwijs is hoog, de VVD vraagt naar de doelstelling en maatregelen inzake de verlaging van het ziekteverzuim.

Verder vragen over: de problematiek op de buitenschool, niet kunnen eten tijdens de tussendmiddag opvang en het rendement van het onderwijs (inspectie was negatief verrast).

Mevr. Rademaker vraagt naar de reactie van de GMR op beide nota's. De SP is geschrokken van de lange periode voordat een 'rugzak-leerling' is geïndiceerd en onvoldoende plek voor kinderen met gedragsproblemen. De SP vraagt om aandacht rond de visitatie, een goed idee is een tevredenheidsonderzoek in het VO. De SP ondersteunt de PvdA inzake een debat over het inclusief onderwijs.

Dhr. van Leeuwen is voorstander voor meer verantwoordelijkheid van het onderwijs bij schooldirecties. S&S vraagt of docenten en de inrichting van scholen voldoende zijn voorbereid op pluriformiteit en flexibiliteit in het onderwijs. Maatschappelijke stages zijn geen slecht idee, maar het moet niet leiden tot vervlakking van het onderwijs. Maatschappelijke stages in het PO is in ieder geval geen goede keuze. S&S is positief over de doelstelling inzake de kwaliteitszorg. S&S is voorstander van verdere professionalisering van de schooldirectie. In Nederland werken we toe naar een kenniseconomie niet naar een competentie-economie.

Dhr. van der Wilt wacht de antwoorden van de wethouder af inzake het schoolbestuurlijk jaarverslag. D66 mist accenten, visie en prioritering in de startnotitie. D66 had meer richting verwacht. Pas in een heel laat traject gaat met ouders en personeel gepraat worden. Desalniettemin vindt D66 het een aardige start. D66 vindt een inhoudelijke discussie op dit moment te vroeg.

Mevr. Jongman wil graag de Breed Besturen Overleg verslagen voor beter inzicht. De CU valt over het hoge ziekteverzuim en de financiën. De CU vraagt hoe in de toekomst de financiën eruit gaan zien wanneer er niet gecompenseerd wordt in het kader van de lumpsumbekostiging en de structurele compensatie voor onderwijsontwikkeling. De CU ziet knelpunten in de diversiteit van het onderwijs en de draagkracht en kwaliteit van de leerkrachten. De CU vindt dat er daarover met het veld over gesproken moet worden.

Mevr. Postma acht het moeilijke om de identiteit van het openbaar onderwijs tastbaar te maken, zo is ook gebleken uit discussies met het veld. GroenLinks ziet knelpunten in het inclusief onderwijs. GroenLinks vraagt hoever je bij verzelfstandiging zou moeten gaan aan het dichtregelen van waarop je uit wilt komen en wat je overlaat aan een nieuw bestuur. GroenLinks vraagt n.a.v. het jaarverslag naar het verloop van het sociaal plan bij de ID-banen en problemen in het VO inzake de onderwijstijd.

Wethouder van Schie heeft om vijf redenen de discussie gestart. Scholen hebben meer verantwoordelijkheden gekregen bij het ontwikkelen van beleid. De nieuwe Wet zorgplicht. Discussie over de kwaliteit van het onderwijs. De toekomst van de bestuursvorm. Het vaststellen van hoofdlijnen waarop gestuurd kan worden. Uit verschillende discussieavonden is gebleken dat over zogenoemde 'open deuren' nog heel wat te twisten viel. De wethouder is bezig met de verwerking van de informatie, er zal een bijgestelde notitie komen, die ook wordt voorgelegd aan de GMR en anderen. Het jaarverslag is verbeterd, maar kan natuurlijk altijd beter. De schoolleiders en de GMR beoordelen eerst het verslag alvorens het naar het college gaat. Wat betreft het inclusief onderwijs is de wethouder het met de commissie eens dat er grenzen aan zitten. Het college wil de nieuwe Wet zorgplicht afwachten alvorens te bepalen om welke grenzen het gaat. De wethouder spreekt de staatssecretaris hier binnenkort op aan. Rond de indicatiestelling ontstaan inderdaad wachtlijsten, de plaatsing op scholen lijkt als probleem mee te vallen. Uit onderzoek blijkt dat er geen duidelijke relatie of oorzaak is voor het ziekteverzuim. Wel zijn er een aantal aanvullende maatregelen genomen, waaronder het transparant maken van resultaten. Inmiddels is er een daling in ziekteverzuim, ongeveer een daling van 2,5-3%. Na berichten zoals in de Elsevier vraagt de wethouder om verklaringen. Het college is bezig de aansluiting tussen het PO en VO in het openbaar onderwijs te intensiveren. Een overweging is om bij kinderen met achterstanden na de CITO-toets extra begeleiding te geven. De onderwijstijd in het VO is een serieus aandachtspunt. De wethouder is van mening dat eisen van monumentale panden geen belemmering mogen vormen voor de onderwijshuisvesting. Bij de verlenging van de aanbesteding volgend schooljaar komt de wethouder terug op de schoolschoonmaak. De wethouder vraagt om wat tijd voor de rapportage over het opleidingsbeleid in het onderwijs. De administratiepool is een

Verslag raadscie. Onderwijs en Welzijn 11 april 2007

hulpmiddel om de administratieve taken te verlichten. De relatie tussen ziekteverzuim en ongewenste omgangsvormen varieert tussen de 12 en 30%.

C.2. Lijst van ingekomen stukken en stukken ter kennisname

De Voorzitter stelt de lijst vast.

C.3. Verslag raadscommissievergadering d.d. 21 maart

Dhr. Evenhuis geeft aan op pagina 3 over € 2,6 miljoen extra te hebben gesproken.

De Voorzitter stelt het verslag vast.

Raadsvoorstel - Startnotitie Openbaar Onderwijs

Startnotitie openbaar onderwijs

Wat maakt het openbaar onderwijs bijzonder?

Samenhang

De startnotitie openbaar onderwijs biedt inhoudelijke kaders, structuur en samenhang voor scholen van openbaar primair, (voortgezet) speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs. Binnen dit kader worden afzonderlijke beleidsterreinen verder uitgewerkt. De startnotitie biedt tevens het kader voor de uitwerking van de schoolplannen en jaarplannen van elke afzonderlijke school in het openbaar onderwijs.

Het traject van de startnotitie openbaar onderwijs loopt parallel aan de discussie over de bestuursvorm van het openbare onderwijs en het lokale onderwijsbeleid (de lokaal educatieve agenda). De afstemming van de drie sporen in dit traject vereist een zorgvuldige regie en onderlinge afstemming tussen de gemeente als lokale overheid en als bestuur van het openbaar onderwijs.

1. De toekomst van het openbaar onderwijs in de stad Groningen

De laatste jaren staat vergroten van de autonomie van de schoolbesturen centraal in het beleid van de rijksoverheid. Dat betekent meer verantwoordelijkheid en meer ruimte om zelf de koers van het onderwijs te bepalen. Tegelijkertijd zien we een breed debat over de kwaliteit het onderwijs in Nederland. Het nieuwe leren, de schooluitval, de taal- en rekenvaardigheden en onderwijstijd zijn thema's waar velen binnen en buiten het onderwijs zich druk over maken. Het is positief dat er zo'n breed maatschappelijk debat over het onderwijs is. De samenleving verwacht veel van het onderwijs, de school en de leerkracht. Als er zich een nieuw probleem voordoet, wordt vaak voor oplossingen naar het onderwijs gekeken. Dat kan leiden tot het stapelen van nieuwe taken, zonder dat hier de benodigde tijd en middelen voor komen. Maar de problemen moeten worden aangepakt: door het onderwijs, samen met andere organisaties, op het terrein van bv. jeugdzorg, hulpverlening en maatschappelijk werk. Daarom is het belangrijk dat het onderwijs, de scholen en het bestuur duidelijk maken voor welke kwaliteit en welke prestaties ze staan.

We staan in het openbaar onderwijs aan de vooravond van belangrijke beslissing: over de bestuursvorm. Het college van burgemeester en wethouders als bestuur van het openbaar onderwijs heeft besloten een onderzoek te laten doen naar een aantal vormen van verzelfstandiging van het openbaar onderwijs. Medio 2007 neemt het College hierover een voorgenomen besluit. Parallel aan dit traject wil het college een duidelijke koers van het openbaar onderwijs vastleggen. Deze koers van het openbaar onderwijs in de stad Groningen willen we gezamenlijk ontwikkelen: met personeel en ouders/leerlingen. En natuurlijk in samenhang met het beleid op onderwijs en jeugd van de gemeente Groningen. In deze koers gaan we uit van de visie van de gemeente, dat kinderen en jongeren zich kunnen ontwikkelen tot vrije en verantwoordelijke burgers, die een bijdrage leveren aan een open democratische samenleving. Het openbaar onderwijs moet de ruimte bieden voor de talenten en kansen van alle kinderen, om eruit te halen wat er in zit. Het samenwerken van scholen met maatschappelijke partners die zich met kinderen en jongeren bezighouden is essentieel om die visie te realiseren.

Daarom willen we in debat met ouders, medewerkers en leerlingen over onze koers. Draagvlak voor die koers is een eerste voorwaarde van kwaliteit van ons openbaar onderwijs. Daarom wil het college de uitkomsten van dit debat voorleggen aan de gemeenteraad. We hebben het over thema's waar we nu al mee bezig zijn, zoals inclusief onderwijs in het

Raadsvoorstel - Startnotitie Openbaar Onderwijs

primair onderwijs, doorlopende leerlijnen van basis naar voortgezet onderwijs, en naar mbo/hbo en universiteit, de ontwikkeling van breed vmbo en kwaliteitszorg. We willen in het debat kritisch kijken hoe we tot nu toe gepresteerd hebben en hoe het beter kan.

Maar er zijn ook nieuwe thema's die om een antwoord vragen zoals de uitvoering van de zorgplicht, de ontwikkeling naar een kindgerichte organisatie (onderwijs, dagbesteding en zorg), de ontwikkeling van nieuwe vormen van leren in het voortgezet onderwijs en de uitstroom van oudere docenten tussen nu en vijf jaar.

In het debat stellen we de volgende vragen centraal:

- Doen we in onze scholen nu de goede dingen
- Doen we deze dingen goed en wat vinden anderen daarvan
- Op welke maatschappelijke ontwikkelingen willen we actief inspelen

We hebben de belangrijkste thema's voor het debat in dit plan gezet. Elk thema is kort uitgewerkt en eindigt in een stelling. De discussie wordt gevoerd in drie regio's in de stad: noord, centrum en zuid. Voor elke bijeenkomst in de regio zijn ouders, medewerkers en leerlingen uitgenodigd. Elke stelling wordt kort ingeleid en daarna vindt het debat plaats.

De uitkomst van deze debatreeks wordt vertaald in de startnotitie openbaar onderwijs. Het plan biedt het beleidskader, dat richtinggevend is voor alle openbare scholen voor basis-, speciaal (voortgezet) en voortgezet onderwijs in de stad voor de komende periode van vijf jaar. De elementen van dit de startnotitie werken we op uitvoeringsniveau verder uit in afzonderlijke beleidsnota's, bv. huisvesting, personeelsbeleid, zorgplan, visie voortgezet onderwijs.

2. Missie van het openbaar onderwijs stad Groningen: kiezen voor kwaliteit

Het openbaar onderwijs in de stad Groningen kiest voor het thema 'kiezen voor kwaliteit': van de leerlingen, de medewerkers en de organisatie. Kwaliteit voor leerlingen betekent aandacht voor het leer- en ontwikkelingsproces van elk individu. Goed onderwijs verschaft toegang tot het later verkrijgen van een succesvolle loopbaan op de arbeidsmarkt en maakt het mogelijk voor jongeren om actief mee te kunnen doen in de samenleving. De leerkracht speelt in dat proces een cruciale rol. Zijn kwaliteit en competentie zijn bepalend voor het schoolsucces en de kwaliteit van het onderwijs, de begeleiding en de zorg voor de kinderen. Hij doet dat niet alleen, maar in samenwerking met collega's – binnen en buiten de school - en in een professionele onderwijsomgeving. De ontwikkeling van de organisatie is belangrijk om het personeel in team en schoolverband professioneler te maken. Het gaat hier vooral om onderling en met externe partners kennis uit te wisselen en risico's met elkaar te delen.

De scholen van het openbaar onderwijs Groningen staan garant voor goed onderwijs in een uitdagende en veilige omgeving, waar kinderen kunnen leren met vallen en opstaan. Ieder kind is welkom op een Groningse openbare school. Fundamentele gelijkwaardigheid, respect voor elkaar en tolerantie zijn kernwaarden. De verschillen tussen leerlingen en medewerkers zijn een bron van inspiratie en ontwikkeling van het onderwijs. Ieder kind, elk talent krijgt kansen in onze scholen. Competente medewerkers hebben oog voor kinderen, zorgen voor goede resultaten en staan open voor nieuwe ontwikkelingen. Ze doen dat samen met collega's, ouders en andere partners in de samenleving.

Stelling: het openbaar onderwijs profileert zich vooral door brede toegankelijkheid en actieve pluriformiteit

Raadsvoorstel - Startnotitie Openbaar Onderwijs

3. Profiel van een school voor openbaar onderwijs in de stad Groningen

Iedere school van het openbaar onderwijs beantwoordt aan het onderstaand profiel. Deze profielkenmerken worden zichtbaar en concreet gemaakt in elke afzonderlijke openbare onderwijsorganisatie. Scholen zijn bereid zich te verantwoorden over de toepassing van deze kenmerken. In het school- en jaarplan per openbare school zijn deze profielkenmerken herkenbaar terug te vinden:

- Kiest voor groei van ieder kind, medewerker en de organisatie;
- Stelt kwaliteit van het leerproces van leerlingen en het onderwijzen door docenten centraal;
- Is inspirerend voor leerlingen, medewerkers en ouders en effectief in administratie en beheer;
- Onderscheidt zich door een herkenbaar (onderwijs)profiel en innovatief onderwijs;
- Heeft een veilige, kleinschalige en uitdagende leeromgeving;
- Kenmerkt zich door goed en transparant bestuur, management, medezeggenschap en toezicht;
- Werkt samen met ouders en partners in de samenleving aan goed openbaar onderwijs;
- Is een school met kansen en groei voor iedereen, aandacht voor zorg en respect voor de ander en de omgeving;

Stelling: scholen van het openbaar onderwijs dragen deze kenmerken actief en zichtbaar uit!

4. Onderwijsleerproces centraal

Het leerproces van leerlingen en het onderwijzen door docenten staat centraal in het openbaar onderwijs. Ieder kind krijgt de kans om te groeien in een veilige en goed geoutilleerde omgeving. En in kleinschalige of overzichtelijke werkeenheden, waar men elkaar kent, elkaar aanspreekt en respect voor elkaar heeft. Leerlingen krijgen onderwijs en zorg op maat, als dat nodig is. De leerkrachten leren steeds meer in te spelen op de diversiteit van leerlingen. Het openbaar onderwijs hecht aan het emanciperende karakter het onderwijs, waar kinderen met elkaar leren samenleven. Een goede aansluiting op en succes in het vervolgonderwijs en/of (start)kwalificatie op de arbeidsmarkt zijn de belangrijke doelstellingen van het openbaar onderwijs. Samen met andere onderwijsbesturen werken we aan betere positie van vmbo in de stad. Onderwijskundige vernieuwing en nieuwe huisvesting gaan hier hand in hand. Wij ondersteunen de Europese doelstellingen om schooluitval in de regio met 50% voor 2010 terug te brengen¹. Scholen van het openbaar onderwijs zijn actief partner van én in de samenleving. Leerlingen worden voorbereid op een actieve rol in de samenleving en democratisch burgerschap. Dat willen we bereiken met bijvoorbeeld maatschappelijke stages.

We streven naar een divers aanbod van openbaar onderwijs in de stad, zodat ouders en leerlingen ook echt iets te kiezen hebben. We gaan uit van de leerstijlen en leermogelijkheden van leerlingen. Daarom zoeken we voortdurend naar nieuwe vormen van leren. We willen d.m.v. projecten actief zoeken naar vormen van flexibele overgang tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Daarnaast willen we bezig gaan met inhoudelijke flexibilisering van leerroutes in het primair en voortgezet onderwijs. Het uitgangspunt is dat leerlingen in hun eigen tempo en op hun eigen niveau onderwijs moeten kunnen volgen. Maatwerk dus.

---

¹ Het betreft hier de zogn. Lissabondoelstelling. Het gaat om jongeren die zonder startkwalificatie (minimaal mbo-2) en zonder enig diploma van het vo uitvallen. Tussen het min. van OCW en de regionale RMC is een convenant gesloten om voor 1 feb. 2008 het aantal voortijdig schoolverlaters terug te brengen met 10%.

Raadsvoorstel - Startnotitie Openbaar Onderwijs

Tekstbegrip en taalvaardigheid zijn steeds belangrijkere vaardigheden om in onze samenleving succesvol te zijn. Daarom besteden we extra aandacht aan leerlingen die met taalproblemen kampen. Extra aandacht is er in het openbaar onderwijs voor bètaonderwijs en science. Internet, multimedia en ICT-aparatuur hebben in een razend tempo een dominante rol in de samenleving gekregen. Niet in de laatste plaats voor jongeren. Kennis en informatie komen zo steeds beter en sneller beschikbaar. Daarom wil het openbaar onderwijs ICT en multimedia steeds meer integreren in het onderwijs, bv. door breedbandtoepassingen d.m.v. glasvezel en multimedia in het klaslokaal. Zo kunnen leerkrachten nieuw aanbod ontsluiten en het onderwijs differentiëren.

De belangrijkste keuzes zijn:

- Basisonderwijs: inclusief en adaptief, d.w.z. onderwijs in het reguliere basisonderwijs maakt geen onderscheid in achtergronden, talenten en beperkingen van kinderen, maar biedt elk kind een kans op groei en leert elk kind 'samen te leven';
- Speciaal (voortgezet) onderwijs: stelt kennis en expertise beschikbaar voor het hele onderwijs, biedt leerroutes in samenhang en werkt samen met het reguliere onderwijs en zorgorganisaties;
- Voortgezet onderwijs: sluit aan bij het primair onderwijs, biedt een gedegen theoretische en praktische voorbereiding en aansluiting op vervolgonderwijs in mbo/hbo en wo, de arbeidsmarkt en actieve participatie in de samenleving.

Stelling: de kwaliteit van het openbaar onderwijs verbetert als er sprake is van meer diversiteit en heterogeniteit in de klas

5. Onderwijs als kindorganisatie

Alle kinderen volgen onderwijs. Het onderwijs heeft als professionele organisatie veruit de meeste contacturen met kinderen. Het Openbaar Onderwijs versterkt die positie door de verantwoordelijkheid voor onderwijs te verbreden. De regie- en uitvoeringsrol voor opvang en zorg worden belangrijke pijlers. Daarmee geeft het Openbaar Onderwijs antwoord op maatschappelijke vragen en vragen van ouders. Ouders en school als educatieve partners ondersteunen en versterken elkaar in hun rol en bijdrage aan de ontwikkeling en het leren van de leerlingen. De school ontwikkelt zich zo als kindorganisatie, als professionele spil in de samenleving voor het kind. Het openbaar onderwijs en vensterscholen spannen zich in met maatschappelijke partners in de kinderopvang, en zorg om deze brede maatschappelijke taak uit te kunnen voeren. Er ontstaat zo een dagindeling waarbij onderwijs, opvang en vrije tijd op elkaar aansluiten. Dan ontstaat er regie op de als versnipperd ervaren zorg, waar kinderen dagelijks zijn. Dit alles bevordert een veilig en pedagogisch verantwoord schoolklimaat. De verbrede taak van het onderwijs als kindorganisatie betekent niet een taakverzwaring van het onderwijzend personeel. Er ontstaat een nieuw arbeidsmarktperspectief voor professionele krachten in de opvang. Het openbaar onderwijs gaat de uitdaging aan deze nieuwe wettelijke taak in te vullen.

Stelling: Het openbaar onderwijs ontwikkelt zich als kindorganisatie waarin naast onderwijs ook het welbevinden gedurende de dag centraal staat.

6. Passend onderwijs voor ieder kind

In het openbaar onderwijs is plaats voor ieder kind. Het onderwijs wordt – zo veel als mogelijk is – in de buurt en thuis nabij georganiseerd. Samen met de ouders wordt gekeken naar de beste plek voor het kind binnen het totale aanbod van openbaar onderwijs. In dat aanbod zal er ook plaats zijn voor een vorm van speciaal onderwijs. Ouders en school nemen elkaar serieus als partners en zetten zich in voor optimale communicatie en samenwerking. Het openbaar

Raadsvoorstel - Startnotitie Openbaar Onderwijs

onderwijs zal een loket hebben voor ouders met vragen voor speciale leerlingzorg. Het openbaar onderwijs organiseert dat in de openbare school voldoende deskundigheid aanwezig is om onderwijs, begeleiding en extra zorg te bieden. Handelingsplannen zijn het instrument voor de individuele leerling met extra zorg om doelgericht de schoolloopbaan te volgen en te sturen. Als er sprake is van handelingsverlegenheid binnen de school, dan wordt externe deskundigheid ter ondersteuning van de leerkracht ingeschakeld. Vanwege de toename van mn. gedragsproblematiek van leerlingen in de school gaat het openbaar onderwijs investeren in de draagkracht van leerkrachten en scholen om passend onderwijs te kunnen realiseren. De extra financiën zullen op schoolniveau worden ingezet om dit beleid te kunnen realiseren. De inrichting van speciale leerlingzorg zal worden vastgelegd in een zorgstructuurplan. Samenwerking en afstemming met externe partners in de gemeente, zoals jeugdzorg, GGD en maatschappelijk werk zijn cruciaal om samenhang in de aanpak en begeleiding van leerlingen te realiseren. In het openbaar onderwijs zorgen we voor een bovenschools kenniscentrum voor zorg en begeleiding in het onderwijs. Dit centrum bundelt expertise en zorgt primair voor ondersteuning van het werk van de leerkracht in de klas.

Stelling: passend onderwijs zorgt ervoor dat de resultaten van alle leerlingen verbeteren.

7. Kwaliteitszorg: doelgericht, systematisch en integraal

De centrale vragen in kwaliteitszorg zijn: doen we de goede dingen en doen we deze dingen goed. Het openbaar onderwijs wil zich verantwoorden over de kwaliteit van het onderwijs. De belangrijkste drijfveer van kwaliteitszorg is het verbeteren van het leren van leerlingen. Dat is immers de kern van waar het in het onderwijs om gaat.

En de leerlingen spelen zelf een belangrijke rol in feedback op de kwaliteit van het onderwijs. Scholen hebben in een kwaliteitsplan vastgelegd op welke aspecten de kwaliteit van het onderwijs wordt gemeten. Zij leggen jaarlijks intern en extern verantwoording af van de resultaten in een schooljaarverslag. Scholen garanderen de borging van goede resultaten en successen in het onderwijs. Er is afgesproken kwaliteitszorg te baseren op een gedegen evaluatierapport, dat de school zelf opstelt. In het openbaar onderwijs is dit rapport de basis van interne collegiale visitatie (openbare scholen onderling). Het is een krachtig instrument van scholen om met professionals in de directe omgeving de resultaten kritisch te bespreken. Daarnaast gaan we een systeem van externe visitatie ontwikkelen m.b.v. 'critical friends'. We willen op basis van vertrouwen en professionele kennis dat mensen buiten de schoolorganisatie kritisch kijken naar de prestaties van de scholen. We verwachten dat we zo eerder geconfronteerd worden met onze eigen 'blinde vlekken'. In kwaliteitszorg hanteren we de eisen van de onderwijsinspectie als ondergrens.

Stelling: kritische en professionele input van buiten de school op de prestaties is een waarborg voor de kwaliteit van het onderwijs

8. Ontwikkeling van personeel: professioneel en betrokken

De ontwikkeling naar een kindgerichte organisatie en passend onderwijs voor ieder kind betekenen dat van medewerkers meer wordt gevraagd dan alleen een goede leerkracht zijn. Het openbaar onderwijs zal investeren in de medewerkers, zodat zij in staat zijn in te spelen op de nieuwe taken en de diversiteit van leerlingen. Aan de ene kant betekent dit een verzwaring van de functie, maar het biedt ook mogelijkheden voor verbreding en verdieping. Wij vinden dat de kwaliteit van de leerkrachten de belangrijkste factor is in de leerprestaties van de leerlingen. Daarom willen we structureel investeren in scholing en deskundigheidsbevordering.

Extra aandacht is nodig voor arbeidsomstandigheden en werkdruk van het personeel. Goed werkgeverschap houdt in dat er aandacht en tijd is voor de groei en ontwikkeling van het

Raadsvoorstel - Startnotitie Openbaar Onderwijs

personeel. We gaan ervan uit dat het professionele welbevinden van leerkrachten de belangrijkste factor is voor goede prestaties van leerkrachten én leerlingen. Het terugdringen van arbeidsverzuim heeft de hoogste prioriteit. Preventie, verzuimbegeleiding en actieve reïntegratie staan centraal in het verzuimbeleid. Structurele aandacht voor de taak en positie van de medewerker door de leidinggevende is belangrijk voor een goed werkklimaat. Want de medewerkers in onze scholen zijn het belangrijkste kapitaal dat we in huis hebben.

Het onderwijs als kindgerichte organisatie maakt verbreding van professionaliteit en mobiliteit mogelijk. Differentiatie in het functiebouwwerk biedt ook perspectief op carrièreontwikkeling en mobiliteit in het onderwijs. In het openbare onderwijs zullen de komende jaren vele docenten uitstromen. Dat betekent een verlies van deskundigheid en ervaring. Het biedt ook kansen voor jonge docenten en zij-instromers voor een baan in het onderwijs. Het betekent dat we flink moeten investeren in opleidingsmogelijkheden voor studenten en lio's en in arbeidsvoorwaarden. Goed werkgeverschap is geboden voor een positief imago van het onderwijs als aantrekkelijke arbeidsmarkt. Het betekent ook dat docenten in zich zelf moeten investeren om opgewassen te blijven voor de taken in het onderwijs.

Stelling: de leerkracht is de spil van goed onderwijs

9. Bestuur, organisatie en toezicht in het onderwijs

De belangrijkste opdracht van het bestuur van het openbaar onderwijs is ervoor te zorgen dat leerlingen, personeel en organisatie de kans krijgen zich te ontwikkelen in een veilige en inspirerende schoolomgeving. Het bestuur moet voor de scholen, voor het personeel, de leerlingen en de ouders ruimte scheppen om te werken aan deze opdracht.

De profielkenmerken van de scholen, uitgewerkt in school- en jaarplannen vormen de basis van deze opdracht. In een beleidscyclus van doelen stellen, uitvoeren, evalueren en bijstellen is het bestuur in staat vier essentiële rollen te vervullen:

1. de rol van regisseur
2. de rol van dienstverlener en adviseur
3. de rol van controller
4. de rol van externe belangenbehartiger

De essentie van regie betekent dat het bestuur stelt de missie en doelstellingen van het openbaar onderwijs vast na overleg met de ouders, leerlingen en personeel. De missie en doelstellingen wordt met de directies van de scholen ontwikkeld en vertaald in een management- en dienstverleningscontract per school. Het bestuur legt naar de direct belanghebbenden verantwoording af over de resultaten. Daarnaast betekent regie het zoeken naar afstemming en samenwerking met maatschappelijke partners, bv. in integraal jeugdbeleid, andere onderwijsbesturen en vensterscholen. En dat vindt dan zijn weerslag in beleid dat op schoolniveau verder uitgewerkt gaat worden. In de uitvoering van dit beleid moet het bestuur zorgen voor een zorgvuldige verdeling van de middelen en goede ondersteuning en advisering van de scholen. Het werken met en voor de scholen staat daarin centraal. Bij control gaat het om een beoordeling van de kwaliteit van de bereikte resultaten, afgezet tegen de middelen die zijn ingezet en de doelen die zijn gesteld. Besturen betekent daarom verantwoordelijk willen zijn en verantwoordelijkheid willen nemen voor deze vier rollen. Besturen betekent het aanspreken van scholen als professionele organisaties op hun doen en laten, op hun resultaten en ruimte geven om te groeien. Er is ook voldoende omvang nodig om als bestuur slagvaardig, effectief en efficiënt te kunnen besturen.

Raadsvoorstel - Startnotitie Openbaar Onderwijs

Bij deze vorm van zeggenschap van het bestuur hoort ook een volwassen vorm van medezeggenschap. Het openbaar onderwijs kent op het niveau van het bestuur een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad en op het niveau van de scholen een eigen mr. We gaan ervaring opdoen in het verdelen van de bevoegdheden op bovenschoolse thema's en op schoolniveau. De essentie is dat medezeggenschap op beide niveaus een belangrijke manier is van horizontale verantwoording van het bestuur aan ouders. De ambitie van het bestuur is naast deze vorm te zoeken naar nieuwe vormen van verantwoorden aan en betrekken van ouders bij het openbaar onderwijs. Bestuur en toezicht op bestuur wordt van elkaar gescheiden. De code 'goed onderwijsbestuur' van Vos/abb vormt daarbij het uitgangspunt.

Stelling: professionele bestuurders van het onderwijs moeten niet uit het onderwijsveld komen

Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005 - 2006

Werkmaatschappij Openbaar Onderwijs (WMOO)

Postbus 268
9700 AG GRONINGEN

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Samenvatting	6
1. Organisatie	
1.1. Managementcontracten PO	8
1.2. Dienstverleningscontracten VO	8
1.3. Ontwikkelingen organisatie	8
2. Onderwijs	
2.1. Adaptief onderwijs PO	9
2.2. Inclusief onderwijs PO	10
2.3. Uitwerking Samenwerking en vernieuwing in het VO	10
2.4. Vormgeving Scholengemeenschap SO	11
2.5. Ontwikkelingen onderwijs	12
3. Personeel	
3.1. Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim	13
3.2.a. Personeels- en organisatieontwikkeling: interne mobiliteit en loopbaanbeleid	14
3.2.b. Personeels- en organisatieontwikkeling: competentie management	16
3.2.c. Personeels- en organisatieontwikkeling: professionalisering schoolmanagement en MD ...	17
3.3. Arbeidsmarktbeleid	17
4. Kwaliteit	
4.1. Onderwijskwaliteit PO	18
4.2. Onderwijskwaliteit VO	19
4.3. Ontwikkelingen kwaliteitszorg	19

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

5. Huisvesting

5.1. Spreiding en veiligheid	20
5.2. Ontwikkelingen huisvesting & materieel	20

6. Financiën

6.1. Financieel gezonde organisatie & ontwikkeling lumpsum PO	21
6.2. Ontwikkelingen financieel	21

BIJLAGEN

1. Leerlingaantallen openbaar onderwijs	24
2. Kerncijfers personeel	28
3. Jaarrekening WMOO	30

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Inleiding

Het Openbaar Onderwijs van de gemeente Groningen heeft in het schooljaar 2005 – 2006 weer hoogte- en dieptepunten gekend. Maar het belangrijkste is de dagelijkse gang van zaken: dat ruim 15.500 kinderen naar school zijn gegaan, hun veelzijdige talenten hebben ontwikkeld en plezier hebben gehad. Dat deze kinderen enthousiaste en bekwame medewerkers hebben ontmoet die dit allemaal mogelijk maakten. Dat er aantrekkelijke schoolgebouwen waren als ontmoetingsplaats. Er waren weer meer kinderen dan ooit die kozen voor het Openbaar Onderwijs. Dat geeft vertrouwen dat de kwaliteit van ons onderwijs herkend wordt door ouders en kinderen. Toch willen we in de inleiding een aantal punten kort noemen die ons meer dan gemiddeld hebben beziggehouden.

Er is veel gesproken over het Openbaar Onderwijs. Het was een jaar van oriëntatie op de missie en - op basis daarvan - ook de bestuursvorm. De gemeenteraad heeft begin 2006 besloten onderzoek te doen naar vier mogelijke varianten om het Openbaar Onderwijs verder te verzelfstandigen. Pas na de oriëntatie- en onderzoeksfase zal halverwege het jaar 2007 een besluit genomen worden over de meest geëigende organisatie- en bestuursvorm.

Om adequate besluitvorming mogelijk te maken dient het Openbaar Onderwijs het beleid op de terreinen van organisatie, personeel, huisvesting en financiën verder uit te werken. Dit vraagt een duidelijke visie op basis-, voortgezet en speciaal onderwijs en op de overgangen van voorschoolse trajecten tot en met de overgang naar de arbeidsmarkt. Dit is een belangrijke en omvangrijke opgave met het perspectief om de organisatie op een betere manier vorm te geven.

De regering heeft een aantal vernieuwingen aangekondigd die het onderwijs en de scholen in de kern zullen raken. Een eerste is de verantwoordelijkheid die scholen krijgen voor de buitenschoolse opvang. Hiervoor is dan ook een omvangrijk oriëntatietraject gestart dat in 2006- 2007 moet leiden tot keuzes in wat dat voor onze organisatie moet gaan betekenen.

Een tweede is de ontwikkeling naar passend onderwijs. Alle scholen krijgen zorgplicht. Dat zal een belangrijke impact hebben op onze organisatie. Met de nadruk die we hebben gelegd op kansenbeleid, adaptief en inclusief onderwijs zijn we daarop relatief goed voorbereid. Wel is gestart met een uitgebreide nadere beleidsoriëntatie. Ook dat moet in het huidige schooljaar tot besluitvorming leiden.

We hebben nieuwe schoolgebouwen geopend. Met de Leon van Gelder hebben we een markant, aantrekkelijk en functioneel gebouw waarin ondermeer het VMBO zich goed kan presenteren. Het is ook bijzonder dat de gemeenteraad zijn toestemming heeft gegeven voor grote investeringen in het VMBO met de basis van het convenant 'Kennis om te delen'. Verder zijn de nieuwbouw van het Karrepad en de Annie M.G. Schmidt school het vermelden waard. Gelukkig is na jaren van wachten en werken ook een start gemaakt met de nieuwbouw van De Vliet in Gravenburg en De Radar in Lewenborg. Met het samengaan van De Radar met de Swoaistee is er aan het begin van het nieuwe schooljaar een prachtige accommodatie gerealiseerd voor de Swoaistee.

Ook hebben we afscheid genomen van een aantal schooldirecteuren. Henk Welp (De Vliet) en Jan Drenth (Werkmancollege) hebben, met een jarenlange en indrukwekkende staat van dienst, het openbaar onderwijs vaarwel gezegd. Het plotselinge overlijden van Arend Hoiting (Oosterhoogbrug) heeft ons allemaal geschokt.

Er zijn veel zorgen geweest rond de 1^e Montessorischool. Er was een vertrouwensbreuk ontstaan tussen verschillende geledingen in de school en daarbuiten. Het vertrouwen lijkt na een ingrijpend proces langzaam weer terug te keren.

De eenheid en gezamenlijkheid in het Openbaar Onderwijs groeit. In het Primair Onderwijs is de ontwikkeling naar een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad voltooid. Deze gaat in het nieuwe schooljaar formeel van start.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

In het vervolg van dit jaarverslag wordt per resultaatgebied gereflecteerd op de – in het jaarplan WMOO – gestelde doelen en actiepunten. Daarnaast worden andere relevante ontwikkelingen op verschillende resultaatgebieden benoemd.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Samenvatting

Organisatie

Binnen de WMOO-organisatie is verder gewerkt om de integrale planning- & controlcyclus nog beter toe te passen. Om deze integrale werkwijze richting de scholen verder vorm te geven is in het verslagjaar gestart met het werken in kernteams. Daarnaast is het managementcontract in het basisonderwijs beter afgestemd op de bestaande jaarplancyclus op de scholen.

In het voortgezet onderwijs zijn de dienstverleningscontracten opnieuw afgesloten. Hiermee is de dienstverlening van het bestuursbureau richting de scholen transparanter en consequenter geworden. Tenslotte is in dit verslagjaar door de politiek besloten om de bestuursvorm van het openbaar onderwijs opnieuw tegen het licht te houden en een onderzoek te starten naar de mogelijkheden van verdere verzelfstandiging.

Onderwijs

Het marktaandeel van het openbaar onderwijs groeit nog steeds, dit ondanks een afname van het aantal leerlingen in het speciaal en voortgezet onderwijs. Op de teldatum 1 oktober 2005 zijn ruim 15.500 leerlingen ingeschreven op de openbare scholen in de stad Groningen, 225 leerlingen meer dan in het schooljaar 2004-2005.

Door intensief te werken aan adaptief onderwijs (omgaan met verschillen tussen leerlingen) is het verwijzingspercentage naar het speciaal basisonderwijs met 0.4% erg laag. Ook het deelnamepercentage is extreem laag: slechts 1.83% (landelijk gemiddeld meer dan 3%).

In het verlengde van adaptief onderwijs ligt het inclusief onderwijs. In het basisonderwijs wordt op projectbasis met vier pilotscholen gewerkt om zoveel mogelijk leerlingen in de buurt naar school te laten gaan, samen met hun eigen leeftijdsgenoten in de eigen woonomgeving. Zoveel mogelijk geïntegreerd, in plaats van gesegregeerd in aparte scholen voor speciaal onderwijs. Aan het einde van het verslagjaar gaan reeds 38.5% van de leerlingen met een 'rugzak' naar een reguliere basisschool. In het voortgezet onderwijs is hard gewerkt aan de uitvoering van het convenant 'Kennis om te delen', gericht op de verbetering van de positie van het vmbo in de stad Groningen. Ook de realisatie van de nota 'Samenwerking en vernieuwing in het openbaar voortgezet onderwijs' is ter hand genomen. De belangrijkste doelen in deze nota zijn:

- onderwijskundige vernieuwing in een ongedeelde vmbo op basis van leerlingloopbaan, competentiegericht werken, samenwerking met en doorlopende leerlijnen in het vervolgonderwijs;
- brede instroompunten, ontwikkeling Technasium, aandacht voor openbaar praktijkonderwijs en nieuw gearrangeerde studiehuisen.

In het speciaal onderwijs is verder gewerkt aan de vormgeving van een scholengemeenschap voor de cluster 3-scholen.

Personeel

Het arbeidsomstandigheden- en ziekteverzuimbeleid is een meersporenbeleid gericht op het verbeteren van arbeidsomstandigheden en het verlagen van het ziekteverzuim. In het basisonderwijs blijft het gemiddelde verzuim, ondanks alle inspanningen, rond de 10 procent schommelen, waarbij aantekend dient te worden dat er grote verschillen tussen scholen zijn. In het speciaal onderwijs ligt het gemiddelde verzuim op 8,8 procent. In het voortgezet onderwijs heeft een daling van 2,9% plaatsgevonden, waarmee het gemiddelde verzuim op 5,1 procent komt.

Ten behoeve van interne mobiliteit en loopbaanbeleid zijn loopbaanbezuinigstrajecten georganiseerd en heeft de overplaatsingscommissie hard gewerkt om medewerkers (weer) op een goede werkplek te krijgen. In dit traject is voorrang gegeven aan vrijwillige mobiliteit.

Vanwege het stopzetten van subsidie is de WMOO genoodzaakt om 45 mensen, werkzaam in het kader van de ID-regeling, ontslag aan te zeggen per 1 augustus 2008.

In het kader van de Wet Beroepen in het Onderwijs is in het basisonderwijs gewerkt aan de ontwikkeling van bekwaamheidsdossiers en competentieprofielen. In het VO zijn, in het kader van de invoering FUWA VO, voor alle docenten nieuwe functiebeschrijvingen gemaakt. Op verschillende fronten is gewerkt aan de professionalisering van het management.

Schoolbestuurlijk jaarverslag WMOO 2005-2006

6

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Kwaliteit

In het basisonderwijs is, na intensief onderzoek, gekozen voor één instrument voor kwaliteitszorg. Dit gezamenlijke instrumentarium kan een meerwaarde vervullen bij de trajecten collegiale visitatie en benchmarking, waar opnieuw vier scholen aan meegedaan hebben.

In het voortgezet onderwijs zien we dat de examenresultaten dit schooljaar voor het vmbo op hetzelfde niveau liggen als vorig jaar. Het Havo scoort iets lager, maar het Vwo hoger. In het VO hebben de scholen, in samenwerking met Q5, de kwaliteit van de kwaliteitszorg in kaart gebracht met een zelf ontwikkelde scan.

Huisvesting

Het Openbaar Onderwijs stimuleert het werken en leren in een fysiek veilige, inspirerende en toegankelijke omgeving. In het verslagjaar is meerjarig huisvestingsbeleid geformuleerd. Daarnaast is een inhaalslag gemaakt met de werkzaamheden voor het planmatig onderhoud, waarbij de elektrische veiligheid een belangrijk aandachtspunt is geweest. Verder zijn in het verslagjaar verschillende bouwprojecten gestart danwel gerealiseerd.

Financiën

Een belangrijk uitgangspunt voor de WMOO is een financieel gezonde onderwijsorganisatie. Voor het primair en het voortgezet onderwijs is hiertoe een financieel meerjaren perspectief geformuleerd. Voor het basisonderwijs stond het verslagjaar in het teken van de voorbereiding op het nieuwe bekostigingstelsel 'lumpsum'. In het voortgezet onderwijs is de lumpsum bekostiging verder vereenvoudigd.

Tenslotte zijn in het schooljaar 2005-2006 belangrijke bezuinigingsmaatregelen getroffen met grote gevolgen voor de scholen. De verlaging van de bijdrage in de overhead is voor 350.000 euro meegenomen en opgehoogd in 2007 tot 500.000 euro. Daarnaast worden de bezuinigingen op ID-functionarissen voor een groot deel ten laste gebracht van het bovenschools budget.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

1. Organisatie

1.1. Managementcontracten PO

Om binnen de WMOO adequaat te kunnen sturen is gewerkt aan de ontwikkeling van sturingsinstrumenten. Zo is er een integrale planning- & controlcyclus voor de gehele WMOO ontworpen, waar alle relevante bestuurs- en schooldocumenten aan hangen. En er zijn managementcontracten voor het primair onderwijs (PO) ontwikkeld. In deze managementcontracten formuleren we, op basis van het jaarplan WMOO én het schoolplan, resultaatafspraken met de directeuren. Vanuit de rol van werkgever willen we de persoonlijke (competentie)ontwikkeling van directeuren binnen het managementcontract stimuleren.

Het pilotproject 'managementcontract PO' met obs De Vlint en de Haydinschool is geëvalueerd. Op basis van de bevindingen is een nieuw format managementcontract ontwikkeld. In schooljaar 2005-2006 is gestart met de tweede tranche van het project en is met acht directeuren in het basisonderwijs een doelstellingensprek gevoerd. Op basis van dit gesprek is het managementcontract opgesteld. Om de voortgang van het managementcontract adequaat te kunnen monitoren is in de loop van het schooljaar de nieuwe gesprekkencyclus aan de directeuren gepresenteerd. Daarnaast heeft binnen het bestuursbureau het werken in kernteams ten behoeve van het basis-, voortgezet en speciaal onderwijs verder zijn beslag gekregen (zie ook paragraaf 1.3: ontwikkelingen organisatie).

1.2. Dienstverleningscontracten VO

Bij alle scholen voor openbaar voortgezet onderwijs zijn de dienstverleningscontracten voorafgaand aan het schooljaar getekend. In de loop van het jaar zou nog een deel voor de personele services ontwikkeld worden maar dit deel is nog niet afgerond. De module personeel wordt in 2006-2007 definitief vastgesteld.

De dienstverleningscontracten maken integraal onderdeel uit van de planning- en controlcyclus binnen het voortgezet onderwijs. Hiermee heeft het nieuw gevormde kernteam VO een handig instrument in handen om op integrale wijze de plannen en resultaten van scholen te beoordelen en hierover te adviseren. Volgens de scholen zelf is hiermee de dienstverlening van het bestuursbureau naar de scholen transparanter en consequenter geworden.

1.3. Ontwikkelingen organisatie

Bestuursvorm

Vanuit het bestuur is veel aandacht gegeven aan de organisatie van het Openbaar Onderwijs. In Groningen is sprake van integraal schoolbestuur. Het politiek bestuur is verantwoordelijk voor het brede lokaal onderwijs en tegelijk voor het Openbaar Onderwijs. Ambtelijk zijn binnen OCSW - sinds september 2002 - de rollen gescheiden met de vorming van de Werkmaatschappij Openbaar Onderwijs.

Een belangrijke gezamenlijke conclusie van het gesprek in 2005 is dat we aanlopen tegen de beperkingen van het huidige model. Besloten is daarom de richting van verzelfstandiging van het Openbaar Onderwijs verder te verkennen. Tegelijk moet het Openbaar Onderwijs samenhangende beleidsdocumenten ontwikkelen op de terreinen van onderwijs, organisatie, personeel, financiën en huisvesting gekoppeld aan een visie op de maatschappelijke opdracht.

Randvoorwaarden voor verzelfstandiging zijn o.a. een heldere visie op het openbaar onderwijs, met borging van het gemeentelijke toezicht hierop. De maatschappelijke verantwoording moet ingebed zijn evenals een heldere organisatie- en medezeggenschapsstructuur.

Halverwege 2007 moet een definitief standpunt worden ingenomen door de Raad. Uiterlijk 31 juli 2008 kan dan eventueel een verzelfstandigd Openbaar Onderwijs starten.

GMR

Op het vlak van medezeggenschapsstructuur is een belangrijke stap gezet. Er is een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR) gevormd voor het Primair Onderwijs. Dit was een wens vanuit de Medezeggenschapsraden en het schoolbestuur. Tegelijk wordt daarmee aan een wettelijke eis voldaan.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Werken in kernteams

Binnen het bestuursbureau is de afgelopen jaren hard gewerkt aan een meer integrale werkwijze. Een belangrijk onderdeel van het integraal werken binnen het bestuursbureau is het kernteam. Met het werken in kernteams, die zijn gestart op 1 februari 2006, willen we bereiken dat:

- de scholen meer samenhang ervaren in beleid, sturing en service;
- door de integrale benadering de professionaliteit van kernteamleden toeneemt (mix van specialisme en generalisme);
- de directe betrokkenheid van de kernteamleden bij de scholen wordt verhoogd;
- er meer maatwerk wordt geleverd aan de scholen.

Een kernteam binnen het bestuursbureau van de WMOO bestaat uit een vaste kern van vier medewerkers van verschillende disciplines: onderwijskundig, personeel, financieel en materieel (huisvesting). Het kernteam richt zich met name op het – samen met de directies – opstellen van het managementcontract, de voortgang en de evaluatie.

Naast de kernteams bestaat een backoffice met daarin de verschillende specialisaties, die niet binnen één kernteam aanwezig zijn (bijv. huisvesting, kwaliteitszorg, juridische functie). Er zijn in totaal vier kernteams: twee voor het PO, één voor VO en één voor (V)SO.

Het werken in kernteams is aan het einde van het schooljaar intern geëvalueerd. Uit de evaluatie kwamen verschillende verbeterpunten naar voren, maar over het geheel genomen wordt het werken in kernteams ervaren als een belangrijke verbetering van het werk. Men informeert elkaar, bespreekt elkaars terrein en leert van elkaar en krijgt begrip voor elkaars specifieke insteek.

2. Onderwijs

2.1. Adaptief onderwijs PO

Begin jaren negentig is 'Weer Samen Naar School' (WSNS) van start gegaan. Het doel daarvan is zoveel mogelijk kinderen passende zorg en passend onderwijs te bieden op de reguliere school. Om de basisscholen daarbij te ondersteunen, zijn samenwerkingsverbanden ingericht. Tot de taken van deze verbanden behoort het opzetten van een bovenschoolse zorgstructuur en het stimuleren van samenwerking tussen basisscholen onderling en tussen basisscholen en de scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO). De visie, doelen en activiteiten van een samenwerkingsverband worden in een zorgplan vastgelegd.

In schooljaar 2005-2006 is in het samenwerkingsverband naast de reguliere activiteiten met betrekking tot versterking zorgbeleid op groepsniveau, schoolniveau en bovenschoolse niveau gericht gewerkt aan invoering van het dyslexieprotocol met als doel verbetering zorgbeleid lees- en spellingsonderwijs, versterken van inclusief onderwijs en aanpak van gedragsproblemen met behulp van het programma Conflicthantering & sociale competentie in het onderwijs (C&SCO).

Het aantal leerlingen dat binnen het samenwerkingsverband naar het speciaal basisonderwijs is verwezen, is ten opzichte van vorig jaar met 0,1% gedaald tot 0,4%. Het deelnamepercentage is dit jaar extreem laag: slechts 1,83 % t.o.v. het landelijk gemiddelde van meer dan 3%. Een laag deelnamepercentage geeft meer financiële armslag aan het samenwerkingsverband voor bekostiging van activiteiten in de basisscholen.

De Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL) beoordeelt de toelaatbaarheid tot het SBO. In haar jaarverslag 2004-2005 vermeldt de PCL dat 75 beschikkingen zijn afgegeven, waarvan 11 tijdelijke.

De kwaliteit van het zorgaanbod van de basisscholen wordt gemonitord aan de hand van rapportages van de Rijksinspectie. Alle scholen die in de periode 2003 tot en met 2005 zijn beoordeeld scoorden voldoende op de indicatoren leerlingenzorg.

Op een vijftal scholen worden in een Tijdelijke Opvang Groep (TOG) leerlingen kortdurend intensief begeleid, met het doel dat de leerkracht hen weer binnen groepsverband kan opvangen. Evaluatie van

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

de TOG was aanleiding de inhoud van de ambulante begeleiding door het SBO bij te stellen: van aanbodsturing naar vraagsturing.

De ambulante begeleiders van het SBO hebben de taak de adaptiviteit van het basisonderwijs te versterken door expertise in te brengen via consultatie basisscholen en zorgplatforms. De meeste hulpvragen hebben betrekking op leerlingen met gedragsproblemen.

2.2. Inclusief onderwijs PO

Het doel van integratie of inclusie is om alle leerlingen – ook leerlingen met problemen – op te laten groeien te midden van hun leeftijdsgenoten in hun eigen woonomgeving: geen segregatie, maar integratie van leerlingen. Dit betekent ook dat leerlingen met een handicap zoveel mogelijk in de eigen buurt naar school gaan.

De recent (september 2005) aangekondigde wijziging in de onderwijswetgeving in het kader van 'Vernieuwing zorgstructuren funderend onderwijs' zal er mogelijk toe leiden, dat in 2010 het wettelijk onderscheid tussen reguliere en speciale scholen komt te vervallen: scholen voor sbo en (v)so worden reguliere scholen (uitgezonderd de scholen voor blinde en dove leerlingen). Daarmee worden de belemmeringen op het gebied van indicering, bekostiging en systeemscheiding in de huidige onderwijswetgeving weggenomen.

Het project 'Drempels Weg' van WSNS-deelverband 2.01 beoogt de doelstelling voor inclusief onderwijs samen met de scholen vorm en inhoud te geven. We zoeken actief naar mogelijkheden om het onderwijs in de buurt voor leerlingen met een handicap zoveel mogelijk te faciliteren. Nadere informatie vindt u op de website van het project: www.drempelsweg.nu.

Het project neemt voor de realisering van inclusief onderwijs in de onderwijspraktijk de vijf pijlers voor een effectieve benadering van succesvol omgaan met verschillen in de klas als leidraad:

coöperatief onderwijzen / team-teaching, samenwerkend leren, een systematische aanpak van gedragsproblemen, heterogeen groeperen en effectief onderwijs.

Op 12 oktober 2004 is de startconferentie voor project 'Drempels Weg' gehouden. Met een viertal scholen wordt in een pilot de doelstelling van inclusief onderwijs: "Alle leerlingen uit de buurt naar dezelfde school" nader vorm en inhoud gegeven. De scholen werken aan een innovatietraject naar aanleiding van de schoolspecifieke uitkomsten van de Groninger Inclusie Meter (GIM).

In het kader van het Groninger project 'Drempels Weg' (inclusief onderwijs) zijn er veel activiteiten ontplooid. Zo zijn er vier pilotscholen van start gegaan, is een studiedag voor de leerkrachten van de pilotscholen georganiseerd, is een eigen website t.b.v. het project gemaakt (www.drempelsweg.nu), is de Groninger Inclusie Meter afgenomen en zijn studiereizen naar Connecticut (USA) gehouden en projectplannen per pilotschool vastgesteld.

Op basis van de stand van zaken in juni 2006 kan gemeld worden dat reeds 38% van de doelgroep leerlingen binnen het regulier onderwijs wordt opgevangen.

2.3. Uitwerking Samenwerking en vernieuwing in het VO

De vernieuwing van het Voortgezet Onderwijs in de stad is een prioriteit van het gemeentebestuur. In dit verband heeft het schoolbestuur in november 2003 het convenant 'Kennis om te delen' getekend, gericht op de verbetering van de positie van het hele vmbo in de stad Groningen. Het convenant is er primair op gericht voorwaarden te creëren voor een succesvolle (leer)loopbaan van de vmbo-leerling. De schoolbesturen kiezen voor het concept van competentiegericht leren om dat doel te bereiken.

Inhoudelijk wordt er tussen vo-scholen en ROC's per regio intensief samengewerkt aan de onderwijskundige uitwerking van de uitgangspunten van het convenant (zie ook het derde voortgangsverslag convenant 'Kennis om te delen'). In de regio zuid van de stad wordt die samenwerking al in de praktijk gerealiseerd tussen het Zernike en het Noorderpoortcollege. In regio Noord-oost wordt positief samengewerkt tussen CSG en WMOO. Dit heeft geleid tot een concreet onderwijskundig rapport over de inrichting van de bovenbouw van het vmbo.

De discussie over huisvesting van het vmbo heeft dit schooljaar bestuurlijk de meeste aandacht gekregen. Er is overeenstemming over het totale huisvestingsbudget voor het vmbo in de stad. Het

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

College heeft een voorkeur uitgesproken voor de locatie Kluisboom. Het stedenbouwkundig plan Noord-Oost moet in nauw overleg met de buurtbewoners én scholen verder ontwikkeld worden.

Het College heeft als schoolbestuur de nota 'samenwerking en vernieuwing in het openbaar voortgezet onderwijs' vastgesteld en de raad heeft deze nota in januari 2005 bekrachtigd. De belangrijkste doelen uit dit plan zijn:

1. Onderwijskundige vernieuwing in een ongedeelde vmbo op basis van leerlingloopbaan, competentiegerichte werken, samenwerking met en doorlopende leerlijnen in het vervolgonderwijs (zie convenant 'Kennis om te delen');
2. Brede instroompunten, ontwikkeling Technasium, aandacht voor openbaar praktijkonderwijs en nieuw gearrangeerde studiehuisen.

De brede instroom in het openbaar onderwijs (vmbo basisberoepsgericht tot en met atheneum) behoort in de stad op veel plaatsen tot de mogelijkheid. Het centrum (Praedinius en Werkmancollege) vormt daarop een uitzondering. Tegelijkertijd zien we dat de locatie Leon van Gelder en Harm Jan Zondag (i.s.m. het NPC) steeds meer vmbo-locaties worden en een minimale havo-vwo instroom realiseren. De Montessorilocatie Helperbrink van het Zernike is het enige brede instroompunt van het openbare vo en kan zich verheugen in een groeiende belangstelling. De vo-scholen zijn druk in de slag om de vernieuwde tweede fase voor te bereiden, die vanaf 1 augustus 2007 van start gaat. De beoogde samenwerking van studiehuisen van het Reitdiep en het Røling is een aantal malen onderwerp van gesprek geweest tussen de rectoren. Het heeft niet geleid tot een concreet plan voor samenwerking en de huisvesting is niet verder verkend. De directe noodzaak tot samenwerking werd inhoudelijk niet gevoeld en stuitte ook op een aantal praktische en organisatorische bezwaren. Wel is de wens uitgesproken dat docenten van beide locaties gezamenlijk het principe van activerende didactiek 3 ontwikkelen, maar dit uitvoeren in het eigen studiehuis. Samenwerking met het Reitdiep én het Werkmancollege bijvoorbeeld rond kleine vakken zal de organiseerbaarheid van het studiehuis vergroten. De samenwerking tussen het Praedinius en het Werkmancollege in de tweede fase gebeurt op basis van uitwisseling van concrete programma-onderdelen.

Het studiehuis van het Zernikecollege in Haren kan zich verheugen in een groeiende belangstelling door de instroom vanuit de juniorlocaties. De huisvesting van het studiehuis is onderwerp van aandacht.

Het technasiumproject heeft wortel geschoten in het Zernike en het Praedinius. Het Werkman gaat een doorstart maken, zodat eind van volgend schooljaar definitief een besluit genomen kan worden over de positie van het technasium. Op bescheiden schaal is een start gemaakt met de ontwikkeling van een werkplaats in het Zernike en Praedinius.

Het Praedinius zit in het tweede jaar van ontwikkeling naar een begaafdheidsprofielsschool. Speerpunt is het informeren en instrueren van docenten over wat voor aanpak hoogbegaafde leerlingen vragen. Op het eind van het schooljaar 2006-2007 wordt de school geïnspecteerd door het CPS i.v.m. certificering als begaafdheidsprofielsschool.

Het openbare praktijkonderwijs heeft zich voorbereid op lumpsumfinanciering per 1 augustus 2006 i.s.m. het Rølingcollege, de visie verder uitgewerkt in het schoolplan en samengewerkt met scholen voor pro-onderwijs in het ESF-Equalproject ter verbetering van de kansen op de arbeidsmarkt voor deze jongeren. De samenwerking met de locatie Mondriaan is verder uitgebreid.

2.4. Vormgeving Scholengemeenschap SO

In augustus 2003 is het intentiebesluit genomen om te komen tot een scholengemeenschap en gemeenschappelijk management van de cluster 3-scholen. Sinds die tijd is een plan van aanpak opgesteld en is een onafhankelijk adviseur ingeschakeld. Deze adviseur heeft de opdracht gekregen een advies voor te bereiden op basis waarvan het College van B&W een besluit kan nemen. Daarnaast moet er een besluit genomen worden over de toekomstige huisvesting van de Groninger Buitenschool. De huisvesting van deze school voldoet niet meer aan de eisen. Omdat de school op het grondgebied van de gemeente Haren is gehuisvest, heeft deze hierin ook een rol.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

2.5. Ontwikkelingen onderwijs

Edugl@s

Edugl@s is een project dat de aanleg en het gebruik van breedbandvoorzieningen voor scholen in de stad Groningen wil gaan onderzoeken. Het doel van het project is het ontwikkelen van diverse inhoudelijke activiteiten in de projectscholen waardoor de meerwaarde van glasvezelverbindingen voor het onderwijs duidelijk wordt. Er zullen 4 scholen deelnemen:

- het Noorderpoortcollege/ Harm Jan Zondag (voortgezet onderwijs);
- het Zernike College (voortgezet onderwijs);
- de christelijke basisschool Dom Helder Camara;
- de openbare daltonschool De Starter.

Vanuit het project Gronet II (gemeentelijk breedbandnetwerk) heeft het College budget beschikbaar gesteld voor Edugl@s. Het project wordt aangestuurd door de directeur WMOO en uitgevoerd door de projectscholen in samenwerking met partners als QLICHT, CNG, DIA en OCSW. De projectleiding berust bij twee docenten van de Starter en het Zernikecollege.

Junior High

In maart 2004 is op initiatief van de wethouder een werkgroep opgericht met als opdracht een voorstel te ontwikkelen voor een school die gepositioneerd is bij de overgang van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs. Na diverse besprekingen heeft de werkgroep diverse argumenten aangevoerd voor een intensivering van de samenwerking. Deze liggen op het vlak van de "schoolbreak" (overstap PO-VO) in een voor de leerling kwetsbare ontwikkelingsfase, de reproductie van achterstanden en vroegtijdige determinatie resulterend in verlies van talent.

Voorstellen voor een intensieve samenwerking liggen op het terrein van:

- warme overdracht;
- programmatische en didactische aansluiting;
- verbetering regeling schooladviezen.

TMO

Schoolbesturen waren jarenlang verantwoordelijk ruimte beschikbaar te stellen voor de Tussen de Middag Opvang (TMO). Met ingang van 1 augustus 2006 zijn de schoolbesturen verantwoordelijk voor de de hele TMO. In de stad is de TMO door een jarenlang beleid en actieve ouders breed beschikbaar. Er lag geen grote opgave voor het schoolbestuur de TMO te gaan organiseren. Wel ligt er een veelheid aan vragen over wat die verantwoordelijkheid betekent. Als werkgever, voor de ouderbijdrage, voor de inhoud, voor de aansprakelijkheid, voor de werkzaamheden van de schooldirecteur, voor het gebruik van ruimtes en nog veel meer. Met de VCOG (christelijke primair onderwijs) en de gemeente als verantwoordelijke voor Onderwijs en Jeugd, is deskundigheid ingehuurd om te inventariseren, antwoorden te geven en te stimuleren. Ook zijn gesprekken gevoerd met COP en SKSG als twee grote organisaties voor kinderopvang.

Dit kreeg een relatie met de motie Aartsen/ Bos, waarin schoolbesturen per 1 januari 2007 ook de verantwoordelijkheid kregen voor de buitenschoolse opvang. Hierin moeten dezelfde soort van vragen worden beantwoord. Daarmee komen wel wezenlijke vragen naar boven van wat deze verantwoordelijkheden betekenen voor een onderwijsorganisatie. Het eigene van een schoolbestuur zal zich verbreden naar een 'kindorganisatie' met als één van de kerntaken onderwijs.

3. Personeel

3.1 Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het arbeidsomstandigheden- en ziekteverzuimbeleid van de WMOO is een meersporenbeleid gericht op het verbeteren van de arbeidsomstandigheden en het verlagen van het ziekteverzuim. Op grond van de risico-inventarisatie en -evaluatie 2004, het rapport van de arbeidsinspectie en de huidige ziekteverzuimpercentages, is in het afgelopen jaar de aandacht gericht op terugdringen ongewenste omgangsvormen en terugdringen ziekteverzuim. De doelstellingen, zoals die in het jaarplan zijn verwoord, luiden:

- Het percentage onderwijspersoneelsleden, op de pilotscholen in het basisonderwijs, dat last heeft van ongewenste omgangsvormen van leerlingen en ouders is op 1 augustus 2007 maximaal 15%.
- Het percentage onderwijspersoneelsleden in het voortgezet onderwijs dat last heeft van ongewenste omgangsvormen van leerlingen en ouders is 1 augustus 2007 maximaal 15%.
- Het ziekteverzuimpercentage in het basisonderwijs is op 1 augustus 2007 maximaal 8%.
- Het ziekteverzuimpercentage in het speciaal onderwijs is op 1 augustus 2007 maximaal 7%.
- Het ziekteverzuimpercentage in het voortgezet onderwijs is op 1 augustus 2007 maximaal 6%.

Primair onderwijs

Om de doelstellingen te realiseren heeft de WMOO de volgende maatregelen getroffen.

In mei 2006 is de werkgroep "Arbeidsomstandigheden en Welzijn" (A&W) van start gegaan. In deze werkgroep participeren naast medewerkers van het bestuursbureau, een schooldirecteur. De werkgroep heeft twee prioriteiten benoemd, die gerelateerd zijn aan de doelen in het jaarplan:

1. terugdringen ziekteverzuim;
2. terugdringen percentage ongewenste omgangsvormen.

Om dit te realiseren is de werkgroep in december 2005 gestart met een pilot ziekteverzuim en ongewenste omgangsvormen. Per pilot participeren drie scholen. De werkgroep heeft gekozen voor een aanpak op schoolniveau. Maatwerk staat hierbij voorop. Beide pilots bestaan uit twee fasen, te weten de onderzoeksfase en de uitvoeringsfase. In juli 2006 is de onderzoeksfase afgerond. Dit heeft geresulteerd in een Plan van Aanpak per school. In deze plannen is per school een analyse gemaakt van mogelijke oorzaken van ongewenste omgangsvormen of ziekteverzuim en daarnaast staat beschreven welke maatregelen en acties kunnen worden genomen in de uitvoeringsfase. De uitvoeringsfase start in schooljaar 2006-2007.

Verder is de notitie "Verzuimbeleid is sturen op gezondheid" in concept ontwikkeld. In deze notitie staan maatregelen beschreven voor Primair- en Voortgezet onderwijs die de komende twee jaren worden uitgevoerd. De focus hierbij ligt op preventie van verzuim, het voorkomen van uitval van medewerkers. Bij het reeds ontstane arbeidsverzuim komt de nadruk te liggen op het verlagen van het frequente korte verzuim en op de inzetbaarheid van de medewerker m.a.w. op welke termijn of voor welk deel kan de medewerker zijn werk weer hervatten.

Tenslotte is in dit schooljaar de nieuwe wet WIA ingevoerd en heeft er een aanbesteding plaats gevonden voor de arbodienstverlening. Het werk is gegund aan Achmea-Arbo.

Voortgezet onderwijs

In de verslagperiode is er veel aandacht geweest voor ziekteverzuimbeleid. Zo hebben de directieleden een cursus verzuimgesprekken gevolgd. Daarnaast is er aandacht geweest voor het veiligheidsplan en de nieuwe wet WIA.

Belangrijk deze verslagperiode was ook dat het VO per 1 januari 2006 geen lid meer is van het Vervangingsfonds. Dit betekent dat voor het kalenderjaar 2006 het VO eigen risicodragers is en dat de kosten voor vervanging voor eigen rekening zijn.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Resultaten

Hieronder staan in de tabel de verzuimpercentages in het basis, speciaal en voortgezet onderwijs van de afgelopen vijf schooljaren (Bron: Vervangingsfonds en Verzuimmeester). De gemiddelde ziekteverzuimpercentages zijn exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof.

	Schooljaar 2001-2002	Schooljaar 2002-2003	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005	Schooljaar 2005-2006
Basis Onderwijs	8,8	9,6	9,4	8,5	10,4
Speciaal onderwijs	13,1	8,2	7,2	8,2	8,8
Voortgezet onderwijs	10,0	8,8	6,9	8,0	5,1

In het basisonderwijs schommelt het verzuimpercentage ondanks alle inspanningen rond de 10 procent. Er zijn echter grote verschillen tussen scholen. Het gemiddelde verzuim ligt op 10,4 procent (exclusief zwangerschapsverlof, schooljaar 2005-2006). Dit cijfer dient echter enigszins genuanceerd geïnterpreteerd te worden doordat op één school een incident heeft plaatsgevonden waardoor het verzuim op de desbetreffende school boven de 30% ligt. Dit is van enorme invloed op het gemiddelde ziekteverzuimpercentage.

Ook in het speciaal onderwijs is het verzuimpercentage gestegen met 0,6%, ondanks de verrichte inspanningen. Het gemiddelde verzuim ligt op 8,8 procent (exclusief zwangerschapsverlof, schooljaar 2005-2006). Deze stijging wordt veroorzaakt door een lichte toename van het kort frequent verzuim. Op dit moment zijn we nog in afwachting van de verzuimanalyse van de Arbodienst. Als we deze verzuimanalyse hebben ontvangen kunnen we ook meer zeggen over mogelijke oorzaken van ziekteverzuim en het percentage arbeidsgerelateerd verzuim.

In het voortgezet onderwijs heeft een daling van 2,9% plaatsgevonden. Het gemiddelde verzuim ligt op 5,1 procent (exclusief zwangerschapsverlof, schooljaar 2005-2006). Deze daling is onder andere gerealiseerd door de samenwerking tussen bedrijfsarts, bestuursbureau en de leidinggevenden te intensiveren, waarbij ieder zijn/haar rol helder voor ogen had en daar naar gehandeld heeft. Daarnaast speelt een rol dat het voortgezet onderwijs met ingang van 1 januari 2006 eigen risicodragers is geworden voor de vervangingskosten. Dit heeft een extra (financiële) stimulans gegeven om aandacht te besteden aan het terugbrengen van het verzuim en kritisch te kijken of er bij afwezigheid sprake is van medische arbeidsongeschiktheid of niet. Op één school met een hoog verzuim is een verzuimcoach ingeschakeld. Dit heeft geleid tot een behoorlijke daling in het verzuim op die school.

3.2.a Personeels- en organisatieontwikkeling: interne mobiliteit en loopbaanbeleid

Het mobiliteits- en loopbaanbeleid is erop gericht om de in-, door- en uitstroom van het onderwijspersoneel te optimaliseren teneinde een goed lopende schoolorganisatie te realiseren waarbij de kwaliteit en de effectiviteit van het onderwijs wordt vergroot en de motivatie van de medewerkers wordt verhoogd. Ook is het streven een meer flexibele schoolorganisatie te realiseren die gemakkelijk kan inspelen op veranderingen. Tevens is het daarbij de bedoeling een meer evenwichtige leeftijdsopbouw te realiseren. Daarbij worden de wensen en competenties van de schoolorganisatie en de wensen en competenties van de medewerkers zo goed mogelijk op elkaar afgestemd.

Primair onderwijs

Het afgelopen jaar is er weer een loopbaanbezuinigingstraject georganiseerd voor het onderwijspersoneel in het primair onderwijs. Deze trajecten helpen deelnemers bij het maken van een gefundeerde keuze voor het vervolg van de loopbaan, uitgewerkt in een persoonlijk ontwikkelingsplan. Deze trajecten worden "de Omslag" genoemd.

Schoolbestuurlijk jaarverslag WMOO 2005-2006

14

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

“De Omslag” ondersteunt de deelnemer bij de bezinning op de huidige situatie en het maken van plannen voor de toekomst. Dit kunnen plannen zijn voor een aanvullende studie, een keuze voor andere taken binnen de school of een oriëntatie op een andere functie binnen of buiten het onderwijs. Uitgangspunt van de Omslag is dat iedere medewerker verantwoordelijk is voor zijn eigen loopbaan. In totaal hebben elf medewerkers meegedaan, waarvan acht deelnemers aan traject I (groepstraject) en drie deelnemers aan traject II (individueel traject).

Verder heeft de overplaatsingscommissie, bestaande uit drie schooldirecteuren, de coördinator vervangingen en een personeelsadviseur, de overplaatsingen in het afgelopen jaar georganiseerd. In dit traject is voorrang gegeven aan vrijwillige mobiliteit. Hieronder vindt u een verantwoording van de behaalde resultaten.

<i>Resultaten overplaatsingen</i>	<i>05/06</i>
Verplichte overplaatsingen	9
Op medische/sociale indicatie	3
Op eigen verzoek overgeplaatst	11
Plaatsing van potentiële wachtgelders	3
Verzoeken niet realiseerbaar of in portefeuille	11
Verzoeken na overleg ingetrokken	6
Verzoeken van ID-ers doorverwezen	6
Overig	5
<i>Totaal</i>	<i>54</i>

Voortgezet onderwijs

In het VO is in het verslagjaar gewerkt met een nieuwe procedure voor interne mobiliteit. Voor alle structurele vacatures is eerst geworven onder al het personeel in dienst van het bevoegd gezag. Voorgaande jaren vroegen we personeel bij ons aan te geven of ze van school wilden wisselen. De nieuwe manier van vacaturevervulling zal in het schooljaar 2006-2007 geëvalueerd worden. Voor het opleiden van studenten tot docenten werken we samen met de UOCG en de NHL. Ook dit schooljaar hebben we weer vacatures vrij gemaakt voor leraren in opleiding. In het kader van loopbaanbeleid is dit schooljaar het loopbaanoriëntatietraject ‘de Omslag’ aangeboden. Daarnaast is voor de derde maal de cursus ‘oriëntatie op management’ aangeboden. Afgelopen schooljaar zijn er in het voortgezet onderwijs op bestuursniveau 66 vacatures opengesteld voor personeel in dienst van het bevoegd gezag (twee managementvacatures, 54 vacatures voor onderwijsgevenden en tien voor onderwijsondersteunend personeel). Van deze vacatures zijn er vijf vervuld door personeel in dienst van het bestuur.

ID-medewerkers

De dienst Sociale Zaken en Werk heeft in januari 2006 de screeningsgesprekken met ID-medewerkers (In- en doorstroombanen) gevoerd. In deze gesprekken werd onderzocht of de werknemer wél of geen kans heeft op regulier werk. De werknemer is door middel van een beschikking op de hoogte gesteld van de uitkomst van het onderzoek. In de beschikking stond o.a. of werknemer wordt aangemerkt als “blijver” of als “uitstromer”. De “uitstromers” zijn vervolgens geïnformeerd over het stopzetten van de subsidie per 1 augustus 2008. Dit betekent dat we aan het einde van de verslagperiode 45 mensen, die bij ons werkzaam zijn in het kader van de ID-regeling, ontslag hebben moeten aanzeggen per 1 augustus 2008. Voor deze mensen zullen wij in het schooljaar 2006-2007 een uitvoeringsplan opstellen in het kader van het Sociaal Plan om hen te begeleiden naar werk bij een andere werkgever. Het vertrek van deze medewerkers trekt een zware wissel op de WMOO-organisatie. Om deze reden zullen de “blijvers” evenredig verdeeld worden over de scholen voor het basisonderwijs. De

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

medewerkers zijn hierover geïnformeerd. Met de herplaatsing zal volgend jaar gestart worden. Jaarlijks zal de verdeling op grond van de actuele leerlingtelling opnieuw bekeken worden.

3.2.b Personeels- en organisatieontwikkeling: competentie management

Vanaf 1 augustus 2006 gaat in het onderwijs de Wet op de beroepen in het onderwijs (BIO) van kracht. De Wet BIO schrijft voor dat er bekwaamheidseisen komen als kwaliteitsnorm voor het onderwijspersoneel in het basis, speciaal en voortgezet onderwijs. De bekwaamheidseisen worden geïntegreerd in competentieprofielen. Scholen zijn verplicht om zijn personeel in staat te stellen hun bekwaamheid te onderhouden en te vergroten. Het onderwijspersoneel moet zorgen dat zij bekwaam blijft. Wat de school en het personeel hieraan doen moet worden vastgelegd in een zogenaamd bekwaamheidsdossier. Onderwijspersoneel moet bekwaam zijn en bekwaam blijven.

Doelstellingen die gerealiseerd dienden te worden:

- Competentiemanagement wordt ontwikkeld, waaronder competentieprofielen voor alle functies. Binnen twee jaar zijn de competentieprofielen voor directiefuncties ontwikkeld en binnen drie jaar voor alle overige functies. Het schoolmanagement gaat binnen drie jaar werken met competentieprofielen en er vindt dan een jaarlijkse gesprekscyclus plaats met resultaatgerichte afspraken.
- Het schoolmanagement en alle medewerkers zijn binnen drie jaar geschoold in het gebruik van competentieprofielen in een jaarlijkse gesprekscyclus.

Primair onderwijs

In deze verslagperiode heeft o.b.s. Karrepad deelgenomen aan de pilot strategisch personeelsbeleid. De pilot ondersteunt de invoering van de Wet BIO en is in opdracht van het ministerie OC&W uitgevoerd. De projectgroep, bestaande uit de schooldirecteur, locatieleider, leerkrachten en beleidsmedewerker bestuursbureau, hebben de volgende producten ontwikkeld, die vervolgens bestuursbreed worden toegepast:

- een competentieprofiel groepsleerkracht;
- een format voor bekwaamheidsdossier voor de groepsleerkracht;
- een model voor meerjaren personeelsplanning.

De uitkomsten zijn vervolgens bestuursbreed in het primair onderwijs gepresenteerd. In het komende schooljaar wordt verder uitvoering gegeven aan het implementatieplan.

Verder heeft de beleidsgroep Personeel een eerste opzet ontwikkeld voor het competentieprofiel directeur primair onderwijs. Dit profiel wordt in het volgende schooljaar verder uitgewerkt.

Tenslotte is in deze verslagperiode de gesprekkencyclus en persoonlijk ontwikkelingsplan (POP) ontwikkeld. De gesprekkencyclus is een ontwikkelingstraject dat bestaat uit plannings-, voortgangs-, en evaluatiegesprekken waarin een koppeling wordt gemaakt tussen de organisatiedoelen en de activiteiten van medewerkers. Dit wordt bewerkstelligd doordat organisatiedoelen vertaald worden naar competenties die vervolgens dienen als uitgangspunt voor de cyclus. Daarnaast is er in deze systematiek aandacht voor de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers die steeds gericht zijn op het bereiken van de organisatiedoelen.

Voortgezet onderwijs

In het VO zijn in de verslagperiode voor alle docenten, in het kader van de invoering FUWA VO, nieuwe functiebeschrijvingen gemaakt. Voor het OOP is dat in de vorige verslagperiode al gedaan. Een volgende stap in het proces is de koppeling van competenties aan functiebeschrijvingen. In de verslagperiode hebben de scholen in het VO zich beraden over de invoering van competentie management.

De vestiging Leon van Gelder van het Reitdiep College heeft meegedaan aan de pilot "invoering wet BIO en meerjarig strategisch personeelsbeleid". De projectleider heeft de uitkomsten van het project gepresenteerd aan de directieleden van de andere scholen. De pilot heeft handvatten gegeven om op de andere scholen de wet BIO uit te voeren.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

3.2.c Personeels- en organisatieontwikkeling: professionalisering management en MD

De schoolorganisatie is steeds in ontwikkeling. Er worden steeds minder taken landelijk geregeld en steeds meer taken behoren tot de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen en het schoolmanagement. Daarom is het gewenst het schoolmanagement te professionaliseren op alle onderdelen van integraal personeelsbeleid (IPB) zodat een ontwikkeling tot integraal manager plaats vindt.

Om aan de toekomstige vraag naar managers te kunnen voldoen is het zaak dat in de schoolorganisatie het aanwezige potentieel aan managers wordt opgespoord en opgeleid om te zorgen dat in de toekomst voldoende bekwame managers beschikbaar zijn:

1. In de komende drie jaar wordt het gehele schoolmanagement bijgeschoold op het gebied van IPB en na drie jaar beschikt het schoolmanagement over de kennis en vaardigheden om IPB in de schoolorganisatie optimaal toe te passen.
2. Binnen twee jaar is het beschikbare potentieel aan managers in kaart gebracht.

Primair onderwijs

Drie leerkrachten en twee adjunct-directeuren hebben in deze verslagperiode de tweejarige opleiding voor (adjunct-)directeur gevolgd. Verder zijn directeuren voorgelicht over de nieuw in te voeren IPB-instrumenten.

In de volgende verslagperiode wordt er specifiek beleid ontwikkeld ten aanzien van de professionalisering management en management development.

Voortgezet onderwijs

In de verslagperiode is in het kader van de invoering van de Fuwa VO een voorstel gemaakt voor FUWA directieleden. Dit voorstel is kort voor het einde van de verslagperiode gepresenteerd aan directieleden en zal het komend jaar worden uitgewerkt.

Daarnaast zijn ook in het kader van de Fuwa VO op alle scholen waar dat nog niet gebeurd was middenmanagementfuncties ingevoerd. Een opleidingsprogramma maakt deel uit van deze invoering.

Voor zittend onderwijsgevend personeel is in de verslagperiode het project 'docentium' gestart. In dit project onderzoeken docenten in de stad Groningen hoe ze zicht krijgen op de succesfactoren en belemmering die er zijn om te werken aan de eigen professionele ontwikkeling van de docent.

De projectgroep "opleiden in de school" heeft voorgesteld op verschillende scholen een opleidingscoach te benoemen. Deze coach zal niet alleen LIO's en zij-instromers gaan begeleiden maar ook (beginnende) docenten.

3.3 Arbeidsmarktbeleid

Ondanks de op dit moment ruimere arbeidsmarkt zal de komende jaren de krapte op de arbeidsmarkt naar verwachting steeds verder toenemen in verband met onvoldoende in- en uitstroom van de lerarenopleidingen, voor zowel het basisonderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs. Bovendien zal over een aantal jaren een groot aantal leerkrachten met FPU gaan. Hoewel op dit moment in Groningen geen groot tekort aan onderwijspersoneel is, is het toch belangrijk om op de toekomstverwachting in te spelen.

Het arbeidsmarktbeleid is erop gericht dat nu en in de toekomst voldoende kwalitatief personeel beschikbaar is ten einde de toekomstige uitstroom van onderwijzend personeel het hoofd te kunnen bieden. Het reeds afgesloten convenant met de PA, waarbij afspraken zijn gemaakt over samenwerking op het gebied van stageplaatsen voor studenten van de PA, de werving van nieuwe instroom van personeel in het onderwijs, het behoud van zittend personeel door meer scholing en begeleiding, en toegesneden maatwerk in opleidingen is hierbij reeds een eerste stap. De doelen in dit verslagjaar waren:

1. Er is arbeidsmarktbeleid ontwikkeld waardoor de instroom van voldoende personeel wordt gewaarborgd.
2. Inzicht in in-, door- en uitstroom van personeel in het openbaar onderwijs in Groningen.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Primair onderwijs

Ook dit jaar zijn opnieuw samenwerkingsovereenkomsten met de Hanzehogeschool en het ABCG (onderwijsbegeleidingsdienst) afgesloten. In deze overeenkomsten regelen de partners de samenwerking rond het arbeidsmarktbeleid, het werkgelegenheidsbeleid en het "opleiden in school" op stedelijk niveau.

Daarnaast is in deze verslagperiode besloten dat de WMOO gebruik gaat maken van de motie Dittrich. De motie Dittrich beoogt jonge afgestudeerde leraren te behouden voor het onderwijs. Enerzijds kan dat gebeuren door een aantal leraren in het primair onderwijs boven de formatie aan te stellen en anderzijds door de doorstroming van leraren van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs te bevorderen. Voor deze maatregelen is subsidie beschikbaar.

Per afgestudeerde leraar die boven de formatie wordt aangesteld in het primair onderwijs wordt €35.000,- per jaar beschikbaar gesteld. Voorwaarde hiervoor is dat deze leraar na afloop een reguliere baan krijgt aangeboden. Per leraar die doorstroomt van het primair onderwijs naar het voortgezet onderwijs wordt €25.000,- beschikbaar gesteld. In schooljaar 2006-2007 komt 4.6 fte beschikbaar in het primair onderwijs.

Voortgezet onderwijs

In het VO is in de verslagperiode is het bestaande arbeidsmarktbeleid gecontinueerd. Afgelopen schooljaar heeft het VO 118 leraren in opleiding (LIO's) geplaatst. Dit ondanks het feit dat er minder vacatureruimte was. In deze verslagperiode zijn alle vacatures vervuld.

De WMOO heeft het voortouw genomen voor de uitvoering van de motie Dittrich in de regio Groningen. Er is besloten om volgend schooljaar het maximaal aantal plaatsen aan te vragen om een overgang mogelijk te maken voor mensen van het primair naar het voortgezet onderwijs.

4. Kwaliteit

4.1. Onderwijskwaliteit PO

De ontwikkeling van de kwaliteitszorg op de scholen voor primair onderwijs is beschreven in de nota 'Kwaliteitszorg: keuzes voor de toekomst in samenhang' (2005). Naar aanleiding van deze 3de notitie van de Beleidsgroep Kwaliteit heeft het directiebestuur ingestemd met het voorstel om nader onderzoek te doen naar kwaliteitszorginstrumenten om te komen tot één instrument voor het gehele basisonderwijs.

Dit gezamenlijke instrumentarium voorkomt extra investeringen en bespaart arbeid bij bovenscholingsonderzoek, zoals bijvoorbeeld de zorgscan binnen WSNS. Ook op het terrein van (interscholair) collegiale visitatie & benchmarking kan dit gezamenlijke instrumentarium een meerwaarde vervullen. Het onderzoek van de Beleidsgroep Kwaliteit heeft in schooljaar 2005 -2006 geleid tot de keuze van 'Werken met Kwaliteit', een integraal instrument voor kwaliteitszorg voor het basisonderwijs. Alle directeuren hebben in een presentatie de grote lijn van het instrument uitgelegd gekregen en ze zullen het instrument hanteren bij de opstelling van het schoolplan.

Verder heeft de Beleidsgroep Kwaliteit een inventarisatie uitgevoerd onder de basisscholen naar gehanteerde tevredenheidsonderzoeken voor leerlingen, ouders en medewerkers. Op basis van deze inventarisatie zal nader onderzoek geschieden naar een bruikbaar tevredenheidsonderzoek voor het gehele primair onderwijs.

Tenslotte is er, gezien de succeservaringen in 2004-2005, een vervolg gegeven aan de pilot 'collegiale visitatie en benchmarking'. Opnieuw hebben twee scholenkoppels elkaar in positieve sfeer gevisiteerd op de thema's 'Daltononderwijs' en 'inclusief onderwijs'.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

4.2. Onderwijskwaliteit VO

De aanmelding voor openbaar voortgezet onderwijs in de stad is voor komend schooljaar met 132 leerlingen (ca. 8 %) gegroeid ten opzichte van vorig jaar.

Het rendementcijfer in de bovenbouw van het vo - havo en vwo- ligt onder het landelijke gemiddelde. Daarnaast zien we een relatief grote uitstroom van vwo3 en 4 naar de havo en uitstroom bij het gymnasium. Scholen zijn zich hiervan bewust en proberen met gerichte begeleiding van leerlingen het rendement te verhogen. De langere leerroute biedt voor sommige leerlingen soelaas om alsnog het diploma en de startkwalificatie te halen. Het rendementscijfer is dan van ondergeschikt belang. Een strengere selectie bij het begin van de tweede fase kan als ongewenst effect hebben dat 'laatbloei' niet doorbreken.

De examenresultaten dit jaar laten zien dat het vmbo op het zelfde niveau is gebleven als vorig jaar, het Havo iets lager scoort, maar het VWO hoger. Het Reitdiepcollege en het Zernikecollege springen er met een slaagpercentage van 97% resp. 98% voor het vwo uit. In de jaarlijkse Trouw-rapportage hebben de openbare vo-scholen van de stad een gemiddelde score. Tevens is gebleken uit het onderzoek van Van Hoof dat de discrepantie van resultaten van het schoolexamen en het centrale examen van de openbare vo-scholen in de stad op een aanvaardbaar niveau ligt.

De positie van het lwoo in het vmbo en de gevolgen van de zorgplicht zijn nader in kaart gebracht. Alle vo-scholen hebben een zorgteam, waarin nauw wordt samengewerkt met partners in de jeugdzorg en leerplecht. Alle vmbo-locaties behalve het Werkmancollege beschikken over een lwoolicentie. De omzetting van time-out naar Rebound is gerealiseerd. Samenwerking met het project Herstart (bedoeld voor leerlingen die uit het reguliere onderwijs zijn geraakt) van Renn4 vindt plaats op de locatie van Rebound. Minister van der Hoeven heeft in juni de locatie geopend.

De rectoren hebben besloten om een werkgroep kwaliteitszorg te starten. Aanleiding zijn de kritische opmerkingen die de inspectie heeft gemaakt op o.a. rendement, didactiek en het ontbreken van een integraal kwaliteitszorgsysteem de scholen. In het verslagjaar is de stand van zaken van kwaliteitszorg in de zes vo-scholen m.b.v. een zelf ontwikkelde scan in samenwerking met Q5 in kaart gebracht.

De WMOO heeft actief deelgenomen aan het project docentium. In dit project werken docenten van Groningse vo-scholen vanuit verschillende invalshoeken aan hun professionaliteit.

4.3. Ontwikkelingen kwaliteitszorg

Kwaliteitsindicatorenproject

Sinds 1995 wordt door de Evaluatiegroep voor het Onderwijs in Groningen gewerkt aan een systeem van kwaliteitsindicatoren voor het basisonderwijs. Op bijna alle basisscholen in de gemeente Groningen worden elk jaar gegevens verzameld over de schoolprestaties en het sociaal-emotioneel functioneren van leerlingen van groep 4 en groep 8.

Door de gemeentelijke bezuinigingen op ABCG/Evaluatiegroep zijn vanaf schooljaar 2005-2006 minder uren beschikbaar. In verschillende overleg rondes is door de gemeente, de Evaluatiegroep en de deelnemende schoolbesturen gesproken over de mogelijke varianten voor de toekomst. De WMOO heeft ingezet op een variant waarbij we:

- vasthouden aan een brede verzameling van gegevens, zowel op cognitief als sociaal-emotioneel terrein;
- gaan werken met cohorten, gezien de methodologische meerwaarde (op deze manier kunnen we werkelijk de prestaties van één groep volgen).

Schoolplancyclus PO

De scholen zijn wettelijk verplicht eens in de vier jaren een schoolplan te maken. Het schoolplan kent twee functies: de interne ontwikkelingsfunctie (het biedt een kader voor de interne dialoog over het schoolbeleid) en daarnaast is het een verantwoordingsinstrument richting de onderwijsinspectie. Naar aanleiding van het aflopen van de huidige schoolplanperiode in juli 2007 is in schooljaar 2005-

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

2006 het nieuwe bestuurlijke format voor het schoolplan basisonderwijs 2007-2011 ontwikkeld. Bij de opstelling van dit format is rekening gehouden met nieuwe wet- en regelgeving en met de verbeterpunten zoals die zijn geformuleerd in de schoolbestuurlijke proces- en productevaluatie van het vorige schoolplan.

5. Huisvesting

5.1. Spreiding en veiligheid

Het Openbaar Onderwijs stimuleert het werken en leren in een fysiek veilige, inspirerende en toegankelijke omgeving, waarbij maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen de kwaliteit bepalen van de huisvesting. In schooljaar 2005-2006 is een start gemaakt met het formuleren van het meerjaren huisvestingsbeleid. Dit heeft geresulteerd in een zogenaamde nulmetings-rapportage op basis waarvan in de toekomst prioriteiten kunnen worden gesteld.

Daarnaast is er een inhaalslag gemaakt met de werkzaamheden voor het planmatig onderhoud 2005. Een belangrijk aandachtsgebied hierbij is de elektrische veiligheid.

Aan de hand van de jaarlijkse schouw van de gebouwen en de gesprekken met schooldirecties is het planmatig onderhoud voor 2006 vastgesteld. Om het planmatig onderhoud nu en in de toekomst te kunnen uitvoeren is, op basis van het meerjarenbeeld, een vast budget voor de komende tien jaar vastgesteld.

Het meubilairplan loopt voor het derde achtereenvolgende jaar. Door de invoering van lumpsum zal de procedure voor de aanschaf van meubilair in de toekomst wijzigen.

Er is in het verslagjaar (nog) geen integraal onderzoek gedaan naar de tevredenheid van ouders over de onderwijshuisvesting. De Beleidsgroep Kwaliteit PO is in 2006 een onderzoek gestart naar bruikbare tevredenheidsonderzoeken voor het gehele primair onderwijs. Huisvesting is hierbij een onderdeel.

5.2. Ontwikkelingen huisvesting & materieel

a. Gerealiseerde projecten

Aan de nieuwe Levenborgsingel is de nieuwbouw voor de Radar met capaciteitsuitbreiding voor de Swoaistee samen onder een dak gerealiseerd.

De schoolomgeving van de Tweemaster is na de schoolgebouw aanpassingen voltooid.

De uitbreiding van het Praediniusgymnasium met een open leercentrum is gereed.

De uitbreiding van de Vensterscholen Hoogkerk en Koorenspoor met de daarbij uitgevoerde omgevingsplannen zijn afgerond. Bij de Borgmanschool is in de Oosterpoortlocatie Warmoesstraat uitbreiding gerealiseerd in het naastgelegen voormalig kunstencentrum met twee lokalen. Bij Het Zernike College aan de Helperbrink is een mediatheek ontwikkeld en in het Roling College is een aanpassing uitgevoerd t.b.v. Belcampo-plus.

b. Gestarte projecten

De start is gegeven voor de bouwvoorbereiding van de nieuwbouw 1ste Openbare Montessorischool in Beijum en de Boerhaaveschool in Corpus den Hoorn zuid. Bij de Beijumkorf locatie Honingraat worden 4 lokalen gerealiseerd alsmede aanpassingen voor het buurtcentrum. Voor de Borgmanschool locaties Kijk in 'jat en 'Jacobijnerstraat wordt in de Violenstraat een nieuwe school gebouwd alsmede een sportzaal. De bouw van Vensterschool Gravenburg voor de Vlint is in volle gang. Voor drie VO scholen nl. Zernike College locatie Rummerinkhof in Haren, Praedinius Gymnasium en Werkman College, is een Technasium huisvestingsplan gestart, waarvoor subsidie is ontvangen.

c. Projecten in ontwikkeling

De Haydyschool gaat mogelijk participeren in nieuwbouwplannen voor de naastgelegen Zorginstelling Helperhof, waarin lokalen worden gerealiseerd met twee nieuwe gymzalen voor het Zernike College. Vensterschool Stadspark is met het Venstertil overleg gestart om in samenwerking met ROEZ te onderzoeken op welke manier uitbreiding in het voorpark samen met de scouting en andere partners te

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

realiseren is. Het programma van eisen is opgesteld voor de nieuw te bouwen vmbo school in noord-oost Groningen, waarin de WMOO en de CSG samen onder een dak komen. In de ontwikkeling van Meerstad zijn er kansen om de Driebondschool te herhuisvesten in nieuwbouw.

6. Financiën

6.1. Financieel gezonde organisatie & ontwikkeling lumpsum PO

Voor het primair en het voortgezet onderwijs is een financieel meerjaren perspectief geformuleerd. In dit perspectief zijn schoolbestuurlijke ambities, plannen en mogelijkheden met elkaar in verband gebracht. Het uitgangspunt van een financieel gezonde onderwijsorganisatie is daarmee een belangrijke pijler geworden.

Per 1 augustus 2006 is het nieuwe bekostigingstelsel in het primair onderwijs van kracht. Dit nieuwe stelsel moet het schoolbestuur en de scholen beter in staat stellen de (gezamenlijke) ambities ten uitvoer te brengen. Het schooljaar 2005-2006 was een belangrijk voorbereidingsjaar. Allereerst zijn, zoals hierboven reeds aangegeven, de schoolbestuurlijke ambities, plannen en mogelijkheden vertaald in een financieel meerjarenperspectief. Hierbij zijn de voornaamste risico's die scholen kunnen lopen afgewenteld op bovenschoolse budgetten. Vervolgens zijn de financiële kaders per school bepaald.

In de laatste maanden voor de zomervakantie is veel capaciteit beschikbaar gesteld voor scholing van de schooldirecties. Deze inspanning heeft ertoe geleid dat elke school een begroting ter goedkeuring heeft voorgelegd aan het schoolbestuur. De adviezen van de kernteams over deze begroting, het formatieplan en het (onderwijskundig) jaarplan van de school hebben geleid tot evenwichtige afwegingen tussen plannen, ambities en financiële grenzen. Dit betekent dat voor elke school een totaal (financieel) beeld is vastgesteld waarbinnen de plannen van de school en het bestuur vorm krijgen.

Het schooljaar 2006-2007 wordt gebruikt om de opgezetten plannen en processen verder te verfijnen. Hierbij wordt gedacht aan het opzetten van een administratiepoule en nog adequater digitaal rapporteren via de WMOO-website.

6.2. Ontwikkelingen financieel

Wijziging lumpsum voortgezet onderwijs

In het voortgezet onderwijs is in het verslagjaar het bekostigingstelsel verder vereenvoudigd. Zo wordt o.a. de gemiddelde leeftijd van het personeel van een individuele school niet meer gecompenseerd in de rijksvergoeding. Daarnaast levert een breed onderwijsaanbod op een school financieel meer op dan een smal aanbod.

Op schoolbestuurlijk niveau betekent dit een voordeel van 170.000 euro, maar dit is door het ministerie direct afgeroomd om de landelijke overgangsregeling te kunnen financieren. Hoewel dit nieuwe stelsel voordelig is uitpakkt op schoolbestuurlijk niveau, is de verdeling op schoolniveau nogal wisselend. Twee van de vijf scholen gaan er ieder bijna 200.000 euro op achteruit, terwijl twee andere scholen er juist op vooruit gaan. Vanwege de onderlinge solidariteit is afgesproken dat de inkomsten voor de eerste twee jaar worden herverdeeld zodat de overgang voor de scholen, die erop achteruit gaan, versoepeld wordt.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Bezuinigingen

In het schooljaar 2005-2006 zijn belangrijke bezuinigingsmaatregelen getroffen met grote gevolgen voor de scholen. De verlaging van de raad van de bijdrage in de overhead is voor 210.000 euro meegenomen en opgehoogd in 2007 tot 500.000 euro. Daarnaast worden via het bovenschoolse meerjarenperspectief de extra bezuinigingen op ID-functionarissen voor een groot deel afgewenteld.

BIJLAGEN

- Bijlage 1.**   **Leerlingaantallen openbaar onderwijs**
- Bijlage 2.**   **Kerncijfers personeel**
- Bijlage 3.**   **Jaarrekening WMOO**

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Bijlage 1. Leerlingaantallen openbaar onderwijs

OPENBAAR BASISONDERWIJS

TELDATUM	2005		LEEFTIJD											WEGINGSFACTOR				
	tot Ob	tot Bb	totaal	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	1	0,25	0,4	0,7	0,9
Borgman	130	141	271	36	38	33	23	40	33	35	29	4		252	16			3
nev. Borgman	130	123	253	33	33	25	39	37	29	26	25	6		227	22		3	1
SJ Bouma	106	75	181	34	27	19	26	17	24	15	11	7	1	51	51			79
Karrepad	299	276	575	77	80	73	69	79	54	63	65	15		340	82	1		152
Starter	235	146	381	70	68	46	51	28	47	40	20	10	1	313	20			48
nev. A.M.G. Schmidt	170	168	338	40	35	40	55	44	37	44	32	11		304	17			17
Pendinghe	210	193	403	49	53	50	58	47	41	47	44	13	1	128	92			183
Vliet	445	229	674	143	103	115	84	76	40	58	43	11	1	469	93			112
AMG Schmidt	109	99	208	29	21	26	33	25	19	25	24	6		111	37			60
Doefmat	110	108	218	31	31	28	20	29	23	25	26	5		188	18	1	2	9
Beyumkorf	290	210	500	74	72	75	69	57	44	42	49	18		249	139	7	3	102
Montessori	87	99	186	24	18	19	26	20	23	27	27	2		153	21			12
Driebond	87	77	164	21	25	22	19	25	18	17	14	3		153	8	1		2
OH-brug	214	235	449	51	59	56	48	54	63	47	60	11		384	52			13
Catamaran	99	89	188	25	26	29	19	24	21	17	22	5		171	13			4
Swoaistee	290	289	579	56	92	69	73	84	66	60	52	26	1	509	32			38
Tweemaster	120	113	233	32	31	24	33	26	25	27	22	12	1	117	63			53
Boerhaave	256	208	464	71	58	70	57	58	56	43	39	11	1	406	24			34
Bredero	198	194	392	45	54	42	57	48	53	49	40	4		367	8			17
Haydn	241	238	479	69	63	54	55	51	56	66	55	10		474	1			4
Ploeg	172	154	326	46	33	47	46	39	38	29	41	7		206	46		59	15
TOTAAL	3998	3464	7462	1056	1020	962	960	908	810	802	740	197	7	5572	855	10	67	958

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

ONTWIKKELING AANTAL LEERLINGEN OPENBAAR BASISONDERWIJS

TELDATA 1993 - 2005

	1993 - 2005													Bij / Af		
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	04-05	Prognose 2006	Vershil progn- werkelijk
Borgman	439	411	392	386	360	348	341	312	284	273	271	266	271	5	273	2
nev. Borgman	96	106	127	133	136	146	170	190	224	220	227	237	253	16	243	-10
Oosterpark	312	284	295	267	257	225	212	199	183	195	167	167	181	14	176	-5
Karrepad	664	628	632	618	625	587	595	561	552	556	571	577	575	-2	591	16
Starter	85	89	88	107	125	136	161	208	232	259	293	323	381	58	344	-37
nev AMG Schmidt	108	131	150	178	209	238	259	279	289	321	332	339	338	-1	351	13
Pendinghe	490	461	445	446	410	378	352	373	385	414	427	421	403	-18	413	10
Vliint	320	316	329	340	347	343	368	345	395	426	507	572	674	102	633	-41
AMG Schmidt	198	214	200	218	236	231	219	208	217	224	227	218	208	-10	215	7
Doefmat	316	324	317	329	306	299	275	272	262	245	221	220	218	-2	208	-10
Beyumkorf	559	511	469	438	417	402	397	393	405	415	435	468	500	32	470	-30
Montessori	293	276	256	243	241	238	228	238	249	238	219	217	186	-31	211	25
Driebond	111	97	96	106	126	139	140	145	168	172	164	167	164	-3	168	4
OH-brug	345	336	350	368	384	403	406	430	443	446	446	449	449	0	449	0
Catamaran	321	307	300	300	286	279	275	251	224	204	200	192	188	-4	194	6
Swoaistee	202	176	186	176	183	183	209	234	258	316	353	411	579	168	438	-141
Tweemaster	338	337	326	306	303	324	315	290	289	289	278	240	233	-7	243	10
Boerhaave	189	212	219	269	273	275	262	293	368	407	429	436	464	28	462	-2
Bredero	295	304	321	311	330	322	341	350	356	372	366	378	392	14	382	-10
Haydn	205	245	290	328	370	411	441	460	478	479	498	496	479	-17	505	26
Ploeg	334	320	305	312	292	298	301	305	319	328	338	325	326	1	336	10
totaal	6220	6085	6093	6179	6216	6205	6267	6336	6580	6799	6969	7119	7462	343	7305	-157

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

OPENBAAR (VOORTGEZET) SPECIAAL ONDERWIJS

TELDATUM 2005

AANTAL LEERLINGEN NAAR GEBORTEJAAR

School		<1985	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	Totaal
19VC Dr. Bekenkamp (00)	SBO									1	11	17	27	12	10	8	5	5		96
nevenv. Wilgenlaan (01)	SBO										19	20	22	10	11	7				89
nevenv. Travenijnstraat (02)	SBO										3	28	18	11	11	3	2			76
19VO Mytilschool P.J.F. (00)	SO-LG										2	7	1	3	1	5	4	2	1	26
19VO Mytilschool P.J.F. (00)	VSO-LG			1	2	10	5	10	6	4										38
19VO Mytilschool P.J.F. (00)	SO-MGF										2	6	6	8	1	5	3	5		36
19VO Mytilschool P.J.F. (00)	VT SO LZ/S										1									1
19VO Mytilschool P.J.F. (00)	VT SO ZMLK										1				1					2
19VO Mytilschool P.J.F. (00)	VT VSO LZ/S					1	3	1	4	2										11
19VO Mytilschool P.J.F. (00)	VT VSO MGF			1	1	3	3	5	11	6										30
19VO Mytilschool P.J.F. (01)	SO-LG											1								1
19VO Mytilschool P.J.F. (01)	SO-MGF										1	3	4	2	3	3	4	1		21
19WD Gr. Buitenschool	SO-LZ									3	6	4	9	9	7	5	3	5	2	63
19SO WA van Liefland	SO-ZMLK							1	1		3	29	23	20	14	19	19	16	3	148
19SO WA van Liefland	VSO-ZMLK			2	11	14	10	15	17	22	20									111
19SO WA van Liefland	SO-MGF			1	3	13	10	12	11	5	7	7	1	4	5	5		1		85
Totaal		0	0	5	17	41	31	44	60	43	74	124	111	79	64	60	40	35	7	825

ONTWIKKELING AANTAL LEERLINGEN PER SCHOOL

School	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Versc
SBO	428	410	347	288	294	288	282	297	293	288	306	261	-45
Mytilschool P.J.F.	132	130	138	152	159	172	163	159	170	173	179	167	-12
Gr. Buitenschool	75	75	84	88	83	53	80	73	71	53	55	53	-2
WA van Liefland	180	200	205	221	233	1	272	296	333	338	340	344	4
Totaal openbaar (VSO)	815	815	774	749	769	514	797	826	867	862	880	826	-55

Prognose	verschil
2006	Progn-werkelijk
308	47
186	19
51	-2
342	-2
887	62

Schoolbestuurlijk jaarverslag WMCO 2005-2006

26

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

OPENBAAR VOORTGEZET ONDERWIJS

TELDATUM	2005
----------	------

School	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	Vershil
Praedinius Gym	786	820	814	840	868	876	864	861	842	-19
Reitdiep college	1.418	1.381	1.330	1.280	1.230	1397	1401	1377	1340	-37
Röling college	1.245	1.020	1.033	1.073	1.250	1306	1356	1278	1199	-79
Werkman college	983	1.154	1.261	1.260	1.118	1119	1253	1320	1357	37
Star Numan	81	85	96	105	95	112	130	154	167	13
Zernike	1.506	1.509	1.490	1.642	1.753	2298	2371	2418	2441	23
TOTAAL	6019	5969	6024	6200	6314	7108	7375	7408	7346	-62

School	Prognose	Vershil
	2006	progn.-werkelijk
Praedinius Gym	856	14
Reitdiep college	1369	29
Röling college	1181	-18
Werkman college	1150	-207
Star Numan	152	-15
Zernike	1986	-455
TOTAAL	6694	-652

prognose excl. Haren en Zuidlaren

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Bijlage 2. Kerncijfers personeel

A. Aandeel vrouwen in directiefuncties in primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs

	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006
Basisonderwijs	33,2%	29,1%	38,0%	38,0%
Speciaal onderwijs	19,8%	19,8%	33,0%	33,0%
Voortgezet onderwijs	25,0%	24,2%	27,3%	32%

B. Gemiddelde ziekteverzuimpercentages (excl. zwangerschapsverlof)

Hieronder staan in de tabel de verzuimpercentages in het basis, speciaal en voortgezet onderwijs van de afgelopen vijf schooljaren (Bron: Vervangingsfonds en Verzuimceester). De gemiddelde ziekteverzuimpercentages zijn exclusief zwangerschaps- en bevallingsverlof. Een toelichting op de verzuimcijfers vindt u in paragraaf 3.1.

	Schooljaar 2001-2002	Schooljaar 2002-2003	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005	Schooljaar 2005-2006
Basis Onderwijs	8,8	9,6	9,4	8,5	10,4
Speciaal onderwijs	13,1	8,2	7,2	8,2	8,8
Voortgezet onderwijs	10,0	8,8	6,9	8,0	5,1

C. Personeelsamenstelling

Personeelsamenstelling primair onderwijs

	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005	Schooljaar 2005-2006
Aantal medewerkers	756	762	849
Man	201 (27%)	196 (26%)	211 (25%)
Vrouw	555 (73)	566 (74%)	638 (75%)

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Personeelssamenstelling speciaal onderwijs

	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005	Schooljaar 2005-2006
Aantal medewerkers	340	355	376
Man	84 (25%)	90(25%)	91 (24%)
Vrouw	256 (75%)	256 (75%)	285 (76%)

Personeelssamenstelling voortgezet onderwijs

	Schooljaar 2003-2004	Schooljaar 2004-2005	Schooljaar 2005-2006
Aantal medewerkers	820	739	994
Man	443 (54%)	420 (57%)	524 (53%)
Vrouw	377 (46%)	319 (43%)	470 (47%)

Leeftijdsofbouw in primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs 2005-2006

	Primair Onderwijs	Speciaal Onderwijs	Voortgezet Onderwijs
% < 25 jaar	4,59	5,05	8,35
% 25 - 34 jaar	26,86	18,35	21,13
% 35 - 44 jaar	22,50	22,07	21,73
% 45 - 54 jaar	33,33	40,96	30,18
% 55 - 64 jaar	13,19	13,56	18,61

Aantal fte's in primair-, speciaal- en voortgezet onderwijs 2005-2006

	Primair Onderwijs	Speciaal Onderwijs	Voortgezet Onderwijs
OP	525,39	157,4	478,92
OOP	146,33	121,69	138,56

Schoolbestuurlijk jaarverslag WMCO 2005-2006

29

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Bijlage 3. Jaarrekening WMOO 2005-2006

Bekostigingssystematiek

Ook dit afgelopen schooljaar kent het primair onderwijs een andere bekostigingssystematiek dan het voortgezet onderwijs. Het primair onderwijs kende in schooljaar 2005-2006 nog de LONDO-bekostigingssystematiek voor de bekostiging van de materiële middelen en de declaratiesystematiek voor de bekostiging van het personeel. Voor het voortgezet onderwijs is dit al tien jaar de lumpsum bekostigingssystematiek. Deze systematiek is met ingang van 1 augustus 2006 ook binnen het primair onderwijs ingevoerd.

Een schooljaar is geen boekjaar

Dit verslag gaat over schooljaren. Omdat de gemeentelijke planning- en controlcyclus per kalenderjaar is ingericht, zijn voor het primair onderwijs de financiële cijfers per 31 juli 2006 bij benadering vastgesteld. Bij het voortgezet onderwijs zijn de jaarrekeningen van de scholen gebruikt. Deze jaarrekeningen geven wel de werkelijke situatie weer. De lumpsumcyclus van het VO op schooljaar sluit aan op de planning- en controlcyclus van de WMOO. Deze zal naar verwachting bij de invoering van lumpsum in het primair onderwijs ook gelden. Hierdoor wordt het financiële jaarverslag van de WMOO per schooljaar 2006-2007 veel nauwkeuriger.

Baten

Dit schooljaar is voor het eerst de totale omzet van het gehele openbaar onderwijs de 100 miljoen euro overstegen. In de afgelopen jaren zijn meer incidentele subsidies ontvangen dan eerder begroot. Dat er weer iets meer middelen voor het onderwijs beschikbaar zijn is positief te noemen, echter het incidentele karakter ervan laat zich moeilijk sturen. Zoals vorig jaar ook al geformuleerd: de structurele compensatie voor nieuwe onderwijsontwikkelingen blijft achterwege. Dit geldt zeker voor de inkomsten met betrekking tot de ID-banen. Hoewel er geen sprake meer is van een echte structurele daling van de inkomsten in het openbaar onderwijs, kan nog moeilijk rekening gehouden worden met een stijging. Daarmee blijven de scholen steeds afhankelijker van de reguliere bekostiging. Deze reguliere bekostiging is echter nog steeds structureel onvoldoende, met name voor de exploitatie van de gebouwen. De minister van onderwijs doet hier op dit moment onderzoek naar.

Lasten

Ook de lasten zijn gestegen tot boven de 100 miljoen euro. Voor alle onderdelen van de exploitatie zijn de lasten gestegen. Dit geldt voor het onderwijs in de klas, voor de schoolgebouwen en voor het personeel. In steeds ruimere mate worden bovenschoolse budgetten gevormd om risico's bij individuele scholen af te dekken. Met name in het primair onderwijs is hier meer aandacht aan besteed. Hiermee zijn binnen het primair onderwijs de personele lasten vooral gestegen door extra aandacht voor integraal personeelsbeleid, een gevolg van nieuw OC&W-personeels- en arbeidsmarktbeleid. De huisvestingslasten drukken structureel zwaar op de exploitatie.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Exploitatiesaldo

Door veel incidentele subsidies is het exploitatie saldo uitgekomen op een positief resultaat van 228.000 euro. Inclusief rente en extra bijdragen uit bestaande voorzieningen komt het totale exploitatieresultaat neer op een positief saldo van 562.000 euro. Dit positieve beeld wordt voornamelijk veroorzaakt door het goede resultaat in het voortgezet onderwijs. Ook het speciaal onderwijs haalt een nipt positief voordeel, maar het basisonderwijs heeft een negatief resultaat van 745.000 euro.

Vermogen

Het eigen vermogen van het onderwijs is bedoeld om de belangrijkste risico's (met name leerlingfluctuatie) op te vangen. Voor de hoogte van het eigen vermogen is een bandbreedte vastgelegd. Zo wordt voorkomen dat het eigen vermogen te sterk daalt waardoor de risico's onvoldoende kunnen worden opgevangen, maar ook dat het eigen vermogen onnodig hoog wordt. De hoogte en inzet van reserves en voorzieningen is genormeerd in de schoolbestuurlijke uitgangspunten rond de reserves (eigen vermogen) en voorzieningen.

Door het positieve resultaat neemt uiteraard ook het vermogen toe voor het openbaar onderwijs. Met een totale omzet van 100 miljoen past het vermogen van 11 miljoen nog heel goed binnen de bandbreedte van schoolbestuur. Per onderwijs soort is dit beeld genuanceerder. Met name de afzonderlijke vermogenspositie van het speciaal onderwijs is zorgelijk te noemen.

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Rekening schooljaar 2005/2006		Totaal WMOO			
B5 Toelichting Reserves		31 juli 2004	Bestemming resultaat	Overige mutaties	31 juli 2005
2.1	Eigen vermogen				
	terug				
2.1.1	Stichtingskapitaal	-			-
2.1.2	Algemene reserve	1.780.463	2.884-	-	1.777.579
2.1.3	Bestemmingsreserves:				
	Bestemmingsreserve personeel	3.980.544	776.926	-	4.757.470
	Herwaarderingsreserve	513.917	-	230.713-	283.204
	Schoolbudget	3.942.729	875.902-	-	3.066.827
	Exploitatie huisvesting	42.140	42.140-	1.235.999	1.235.999
	Totaal	8.479.329	141.116-	1.005.287	9.343.500
2.2	Aandeel derden	-	-	-	-
	Totaal vermogen	10.259.793	144.000-	1.005.287	11.121.079

Raadsvoorstel - Schoolbestuurlijk jaarverslag Openbaar Onderwijs 2005-2006

Rekening schooljaar 2005/2006		WMOO		
B3	Exploitatierkening	rekening 2005/2006	begroting 2005/2006	rekening 2004/2005
3	Baten			
3.1	Rijksbijdragen OCenW	87.696.420	85.094.582	85.117.237
3.2	Overige overheidsbijdragen	8.379.623	5.340.551	5.461.754
3.3	Opbrengst werk voor derden	2.047.740	720.245	743.480
3.4	Overige baten	2.884.273	1.601.199	1.711.484
	Totaal baten	101.008.057	92.756.577	93.033.954
4	Lasten			
4.1	Personele lasten	82.215.488	79.384.453	79.874.438
4.2	Afschrijvingen	774.970	770.525	699.583
4.3	Huisvestingslasten	8.146.416	7.798.965	7.949.051
4.4	Overige materiële lasten	9.643.223	5.810.534	5.806.523
	Totaal lasten	100.780.098	93.764.477	94.329.595
	Saldo baten en lasten	227.959	1.007.900-	1.295.641-
5	Saldo financiële baten en lasten			
5.1	Financiële baten	215.657	212.541	208.323
5.2	Financiële lasten	-	-	9.748
	Saldo financiële baten en lasten	215.657	212.541	198.575
6	Buitengewone bedrijfsvoering			
6.1	Buitengewone baten	124.464	114.570	181.195
6.2	Buitengewone lasten	5.081	-	989
	Resultaat buitengewone bedrijfsvoering	119.383	114.570	180.206
7	Aandeel derden			
		-	-	-
	Saldo exploitatie	562.999	680.789-	916.860-

Schoolbestuurlijk jaarverslag WMOO 2005-2006

33